

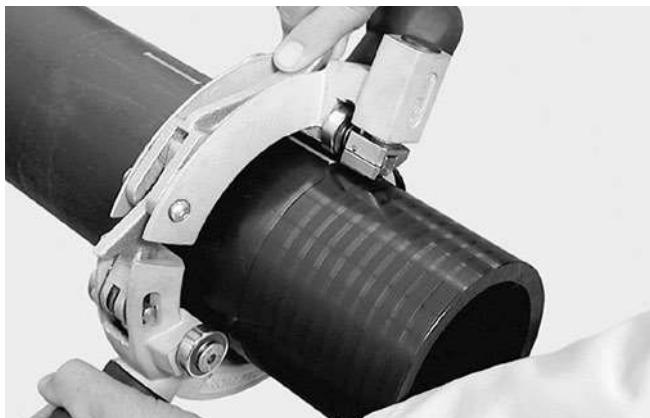
Spojování – elektrotvarovky

Minimální přípustný průměr potrubí po oškrábání

Průměr potrubí [mm]	Min. tloušťka piliny* [mm]	Min. přípustný vnější průměr potrubí po oškrábání [mm]
20	0,20	19,6
25	0,20	24,6
32	0,20	31,5
40	0,20	39,5
50	0,20	49,5
63	0,20	62,5
75	0,20	74,4
90	0,20	89,4
110	0,20	109,4
125	0,20	124,4
140	0,20	139,4
160	0,20	159,4
180	0,20	179,4
200	0,20	199,4
225	0,20	224,4
250	0,20	249,3
280	0,20	279,3
315	0,20	314,3
355	0,20	354,3
400	0,20	399,3
450	0,20	449,3
500	0,20	499,3

* Tuto tloušťku piliny doporučuje společnost Wavin; v případě odchylek požádejte dodavatele potrubí o schválení.

Pevnost a tvrdost povrchu u materiálu PE 100 je větší než u materiálu PE 80. Tento fakt se projeví, zejména pokud se používá již tupá škrabka. Proto je potřebné pravidelné provádění kontrol a údržby opotřebovávajících se dílů škrabek. Doporučujeme provádět údržbu minimálně jednou za rok.

Pozor! V případě materiálu PE 100 doporučujeme používat rotační škrabky!

Opakované svařování

Když dojde k přerušení proudu způsobeného vnějšími vlivy (např. při výpadku elektrocentrály) a tím k přerušení procesu svařování, můžete elektrotvarovky Wavin svařovat znova. Přitom je třeba dodržovat tyto pokyny:

1. Zjistěte a odstraňte příčinu přerušení proudu proudu. Tuto příčinu by mohly pomoci odhalit příslušné chybové zprávy na svářečce.
2. Nesundávejte fixační přípravky.
3. Tvarovku nechejte znovu ochladit na teplotu okolí. Chlazení tvarovky neprovádějte žádnými jinými prostředky (studenou vodou atd.).
4. Během chlazení chráňte spoj před znečištěním a vlhkostí.
5. Opakované svařování provádějte podle montážního předpisu.
6. Sledujte, zda při svařování nedochází ke zkratům.
7. Vyzkoušejte těsnost spoje tlakovou zkouškou.

Pokud svár selhal při kontrole tlakovou zkouškou nebo pokud došlo ke zkratu během svařování, není opakované svařování dovoleno.

Minimální doba chladnutí v případě elektrospojek a ostatních elektrotvarovek

Průměr d [mm]	SDR	Odejmutí fixace [min]	Tlaková zkouška [min]	
			p ≤ 6 bar	p ≤ 24 bar
20-63	11	6	10	30
75-110	11	10	20	60
125-160	11	15	30	75
180-225	11	20	45	90
250-400	11	30	60	150
450-630	11	40	60	150
20-63	-	-	-	-
75-110	-	-	-	-
125-160	17	15	30	75
180-225	17	30	45	90
250-400	17	30	60	150
450-630	17	40	60	150

p = zkušební tlak

Kompatibilita elektrotvarovek s PE potrubím

Elektrospojky SDR 11

Průměr trubky d [mm]	SDR 11	SDR 17 SDR 17,6	SDR 26	SDR 33
20	+			
25	+			
32	+			
40	+			
50	+			
63	+	+**	+**	+**
75	+	+**	+**	+**
90	+	+	+**	+**
110	+	+	+**	+**
125	+	+	+**	+**
140	+	+	+**	+**
160	+	+	+**	+**
180	+	+	+**	+**
200	+	+	+**	+**
225	+	+	+**	+**
250	+	+	+**	+**
280	+	+	+**	+**
315	+	+	+**	+**
355	+	+	+**	+**
400	+	+	+**	+**

Elektrospojky SDR 17

Průměr trubky d [mm]	SDR 11	SDR 17 SDR 17,6	SDR 26	SDR 33
160	+	+	+**	+**
180	+	+	+**	+**
200	+	+	+	+**
225	+	+	+	+
250	+	+	+	+
280	+	+	+	+
315	+	+	+	+
355	+	+	+	+
400	+	+	+	+
450	+	+	+	+
500	+	+	+	+

Poznámky:

Trubky musejí vyhovovat platným mezinárodním normám. Index toku taveniny (MFR) trubky musí být mezi 0,2 a 1,4 g/10 min.

** S pracovníky společnosti Wavin je třeba konzultovat provozní podmínky

Ostatní elektrotvarovky

Průměr trubky d [mm]	SDR 11	SDR 17 SDR 17,6	SDR 26	SDR 33
20	+			
25	+			
32	+			
40	+			
50	+	+**		
63	+	+**		
75	+	+**		
90	+	+**	+**	
110	+	+**	+**	
125	+	+**	+**	
160	+	+**	+**	
180	+	+**	+**	
200	+	+**	+**	
225	+	+**	+**	
250	+	+**	+**	

Odbočky SATURN – hlavní řad

Průměr trubky d [mm]	SDR 11	SDR 17 SDR 17,6	SDR 26	SDR 33
110	+	+		
125	+	+		
140	+	+		
160	+	+		
180	+	+		
200	+	+		
225	+	+		
250	+	+		

Odbočky SATURN – odbočný řad

Průměr trubky d [mm]	SDR 11	SDR 17 SDR 17,6	SDR 26	SDR 33
90	+	+		
110	+	+		
125	+	+		

Spojování – elektrotvarovky

Ostatní elektrotvarovky

Průměr trubky d [mm]	SDR 11	SDR 17 SDR 17,6	SDR 26	SDR 33
40	+			
50	+			
63	+			
75	+	+		
90	+	+		
110	+	+		
125	+	+		
160	+	+		
180	+	+		
200	+	+		
225	+	+		

Dohledatelnost materiálu použitého pro výrobu PE tvarovek

PE tvarovky se vyrábí z materiálu PE 100, který se do výrobního závodu dodává ve formě granulátu. Dodávka granulátu, která byla vyrobena ve stejném výrobním cyklu, se nazývá šarže. Jednotlivé šarže jsou sledovány a evidovány, aby se předešlo komplikacím při zpětném nalezení materiálové vady. Šarže granulátu, ze kterého se PE tvarovka vyrábí, je označena přímo na tvarovce.

Označení šarže lze najít dvojího typu

- ① Standardní číslo, např. 09/02, přímo na tvarovce, kde první číslo značí rok 2009 a druhé pořadové číslo dodané šarže granulátu.
- ② Druhý způsob značení je grafický. Jedná se o kolečko, ve kterém číslo uprostřed (09) značí opět rok a zároveň šipka ukazuje na jedno z čísel po straně kolečka (02), které značí pořadové číslo dodané šarže granulátu.

V případě zájmu je možné dle uvedeného čísla šarže (batch code), dodat ke konkrétní tvarovce inspekční certifikát 3.1 dle ČSN EN 10204, který obsahuje údaje o použitém materiálu. Inspekční certifikát je také přístupný na webových stránkách a stažení je přístupné dle tohoto návodu:

1. V internetovém prohlížeči zadejte následující adresu http://31b.piping.georgfischer.com/admin/wizard/3_1b/frontend/wiz-step1.cfm

2. Do kolonky zadejte originální kód tvarovky uvedený na příbalové etiketě nebo přímo na tvarovce a stiskněte tlačítko „Weiter“ („dále“) – např. pro elektrospojku d32 zadejte kód 753911608

The screenshot shows a web browser window with the URL http://31b.piping.georgfischer.com/admin/wizard/3_1b/frontend/wiz-step1.cfm. The page title is "Datenbank für Abnahmeprüfzeugnis nach EN 10204 - 3.1". It features a "Weiter" button and an input field for the article number with placeholder text "(Bsp.: 753911608)". Below the input field, there are additional fields for "Bspkt." and "Exempl.". The GEORG FISCHER PIPING SYSTEMS logo is visible in the top right corner.

3. Objeví se seznam výrobních šarží, ze kterého vyberte šarži odpovídající zadané tvarovce a stiskněte tlačítko „Weiter“. Tlačítkem „Abbrechen“ lze akci zrušit a vrátit se o krok zpět.

The screenshot shows the same web page after selecting a production batch code. The "Produktion-Codes" section lists codes 0904, 0905, 0902, 0901, 0816, and 0915. The code 0902 is highlighted with a blue arrow. The "Weiter" button is visible at the top right of the form area.

4. Výsledný dokument o konkrétní výrobní dávce lze tlačítkem „Download PDF“ exportovat do souboru *.pdf (Acrobat). Tlačítkem „Zurück“ („zpět“) se lze vrátit na začátek.

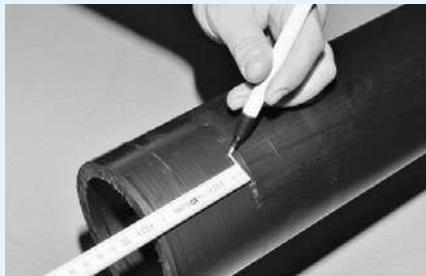
The screenshot shows the final inspection certificate document. At the top, it says "Datenbank für Abnahmeprüfzeugnis nach EN 10204 - 3.1" and "Base de Donnée pour Certificat de Réception suivant EN 10204 - 3.1". Below this, there are buttons for "Zurück" and "Download PDF". The main content area displays detailed information about the inspection, including material type (PE100), size (22), and various codes. The GEORG FISCHER PIPING SYSTEMS logo is visible in the top right corner.

Návod pro svařování elektrospojek a elektrotvarovek do d315 mm**1.****2.****3.**

Tvarovku nechte zabalenou v ochranném obalu až do okamžiku, kdy půjdete svařovat. Z trubky nejprve odstraňte hrubé nečistoty, poté uřízněte kolmo k ose.

Odstraňte zoxidovanou vrstvu pomocí rotační škrabky (min. na délku tvarovky +1 cm na každou stranu). Dodržujte předepsanou minimální tloušťku škrabkou odstraněné vrstvy a zároveň neprekročte maximální povolenou redukci tloušťky trubky.

Očistěte svařovací plochu od mastnoty pomocí odmašťovacího ubrousku nebo vhodného čisticího prostředku, např. savým papírem. Trubku odmaštěte v odškrábaném úseku po celém jejím obvodu.

4.**5.****6.**

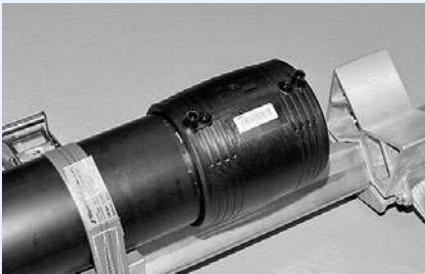
Označte hloubku nasazení elektrotvarovky na trubku. U elektrospojej je to polovina délky tvarovky. Tvarovku změřte metrem ještě v obalu. Nepostupujte tak, že nasadíte tvarovku po středový doraz a obkreslíte její konec na trubku.

Vyjměte tvarovku z ochranného obalu, aniž byste se dotkli svařovací zóny. Pokud jste se dotkli nebo jinak znečistili vnitřní část tvarovky, očistěte ji.

Pokud je součástí, našroubujte přechodku PE-mosaz.

Spojování – elektrotvarovky

7.

Nasadte tvarovku na trubku až po značku. Upevněte trubku do fixačního přípravku.

8.

Pro elektrotvarovky do d63mm pevně utáhněte uchycení pomocí šroubů.

9.

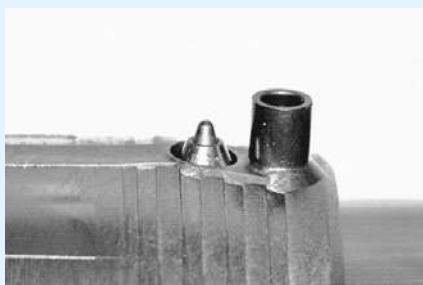
Obdobně pokračujte s druhou trubkou.

10.

Nyní můžete svařovat pomocí vhodných svařovacích přístrojů. Věnujte pozornost návodu k obsluze. Sledujte proces svařování.

11.

Po ukončení svařování zkontrolujte, zda indikátory svařování vystoupaly nahoru, a poté odpojte kabely. Indikátory signálizují, že byla použita potřebná energie ke svařování, ale nezaručují kvalitu svaru, která závisí na více faktorech.

12.

Po uplynutí doby určené pro ochlazení odstraňte fixační přípravky. Neprovádějte tlakovou zkoušku dokud neuběhne minimální doba určená pro ochlazení.

Návod pro svařování elektrospojek d355 - d500 mm**1.**

Tvarovku před použitím zachovějte v originálním obalu a zajistěte její uskladnění naplocho.

2.

Očistěte povrch trubky v místě svaru suším, čistým hadrem. Dbejte, aby trubka byla na konci uříznuta kolmo k ose. Bude-li potřeba, zavolte konec trubky nerovností.

3.

Nastavte škrabku na potřebnou délku. Jednou celou otáčkou škrabky (s čepelí v neutrální poloze) zkontrolujte ovalitu trubky. Bude-li potřeba, upravte ovalitu pomocí zakružovacích přípravků.

4.

Odstraňte z trubky zoxidovanou vrstvu rotační škrabkou (při dodržení maximálního přípustného zmenšení průměru).

5.

Odmastěte svařovací plochu vhodným prostředkem. Pokud bude nutné úplně nasunutí elektrospojky, trubku odmastěte v délce odpovídající délce elektrospojky.

6.

Vyznačte na trubce hloubku nasazení elektrospojky alespoň třemi od sebe stejně vzdálenými (120°) značkami po obvodu trubky.

Spojování – elektrotvarovky

7.

Vyjměte elektrospojku z obalu, aniž byste se dotkli svařovací plochy. Zkontrolujte, zda není poškozená.

8.

Nasuňte elektrospojku na první trubku až po značky.

9.

Pevně zafixujte první trubku tak, aby spojka byla vycentrována.

10.

Nasadte druhou trubku do elektrospojky až po značky.

11.

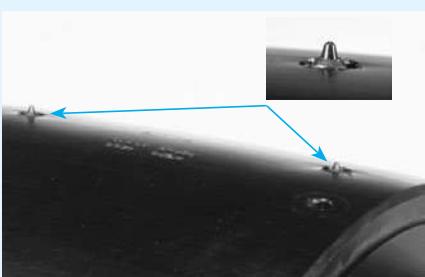
Pevně zafixujte druhou trubku tak, aby svařovací plocha nebyla namáhaná.

12.

Proveďte svar podle návodu k používání svařovací jednotky. Porovnejte celkovou dobu svařování s daty uvedenými na etiketě s čárovým kódem.

13.

Po ukončení svařování zkontrolujte indikátory svařování a údaje na displeji svařovací jednotky. Poté odpojte kabely. Indikátory signalizují, že byla použita potřebná energie ke svařování, ale nezaručují kvalitu svaru, která závisí na více faktorech.

14.

Po uplynutí doby chlazení odstraňte fičační přípravky. Doba chlazení je uvedena na displeji a na etiketě s čárovým kódem.

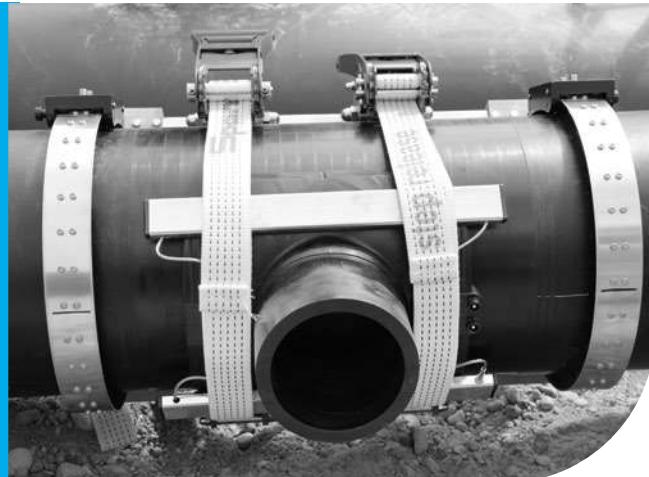
15.

Dokud neuplyne stanovená minimální doba chlazení, neprovádějte tlakovou zkoušku.

Návod pro svařování sedlových tvarovek

Tyto tvarovky se používají u tlakových rozvodů pro vysazení domovních připojek a jiných odboček. Kromě toho se používají při instalaci potrubí pro náhradní zásobování, při provádění balónování na nízkotlakém potrubí, při potřebě T-kusů s ventilem a při opravách drobných poruch. Sedlové tvarovky se dají přivařit i za provozu. Vestavěný vrtací nástroj umožňuje provádění otvorů do potrubí pro odbočky i při maximálním přípustném provozním tlaku. Odřezek ze stěny potrubí zůstává stále ve vrtacím nástroji.

Navrtávací T-kus s 360° otočnou odbočkou nabízí možnost nastavení směru přípojky do libovolného směru.

Navrtávací T-kus Monobloc MB je ekonomické, moderně navržené řešení z jednoho kusu pro rychlou a přívětivou montáž.

Navrtávací T-kus bez vrtáku je ideálním řešením pro tlakové a podtlakové kanalizace, kde by přítomnost vrtáku mohla způsobit komplikace.

Navrtávací T-kus s ventilem, nejpopulárnější řešení pro vodovodní přípojky, které minimalizuje počet spojů a tím i ztráty vody.

Spojování – elektrotvarovky

Top Loading

Většina sedlových tvarovek sestává ze dvou částí. Spodní a horní část se při montáži sestaví a uchytí pomocí šroubů. Připevněním obou částí k potrubí je zároveň nadefinovaný tlak potřebný pro správné svaření. U velkých průměrů (nad d250 mm) se sedlová tvarovka sestává pouze z horní části. Aby došlo ke správnému svaření, musí se spodní část nahradit přítlačným zařízením, které zajistí potřebný přítlač během svařování. Tento způsobu svařování se v praxi nazývá, z angličtiny převzatým názvem, Top Loading.

Přítlačné zařízení Top Load 630 se používá pro navrtávací odbočkové T-kusy nebo pro odbočky Saturn pro navaření na hlavní řad o průměru větším než d250 mm.

Nářadí pro svařování způsobem Top Loading vyrábí a dodává společnost Georg Fischer Wavin. Při svařování je nutné vždy do držet montážní postup pro svařování sedlových tvarovek a zároveň dbát montážního návodu pro použití přítlačného zařízení Top Loading.

Doporučeným nástrojem pro navrtávání otvorů do potrubí odbočky je klíč a tyč s vnějším čtyřhranem. Šířka u bočních ploch čtyřhranné matice SW 14. Otáčením klíče po směru hodinových ručiček až do spodní koncové polohy se provede navrtání a ventil se zavře. Otáčením klíče proti směru hodinových ručiček se ventil otevře.

K navrtání otvorů nedoporučujeme používat nástroje s elektrickým pohonem. Otvory do potrubí a tlakovou zkoušku neprovádějte před uplynutím minimální doby chlazení.

Novinkou v sortimentu jsou odbočky SATURN pro odbočení

Minimální doba chlazení před provedením navrtání

Průměr d [mm]	Tlaková zkouška / Navrtání přípojky [min]	
	p ≤ 6 bar	p ≤ 24 bar
40-225	20	60

p = zkušební tlak

o průměru d160 a d225.
Pro instalaci těchto odboček je nutné použít přítlačné zařízení Top Load 225 (viz produktová část na konci této kapitoly).

Návod pro svařování navrtávacího odbočkového T-kusu**1.**

Tvarovku nechte zabalenou v ochranném obalu až do okamžiku, kdy půjdete svařovat. Z trubky nejprve odstraňte hrubé nečistoty, poté zoxidovanou vrstvu pomocí rotační škrabky (minimálně na délku tvarovky +1 cm na každou stranu). Dodržte předepsanou minimální tloušťku škrabkou odstraněné vrstvy a zároveň neprekročte maximální povolenou redukci tloušťky trubky.

2.

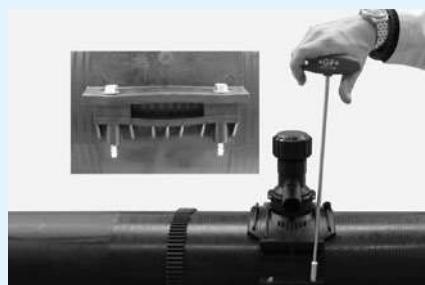
Očistěte svařovací plochu od mastnot pomocí odmašťovacího ubrousku nebo vhodného čisticího prostředku, např. sávým papírem. Trubku odmastěte pouze v oškrabaném úseku a po celém obvodu trubky.

3.

Vyměňte tvarovku z ochranného obalu, aniž byste se dotkli svařovací zóny. Umístěte spodní část objímky na trubku.

4.

Pokud jste se během manipulace dotkli (nebo jinak znečistili) svařovací zóny horní části sedlové tvarovky, očistěte a odmasťte ji. Horní část sedlové tvarovky musí zapadnout do spodní části.

5.

Uchytěte spodní a horní část pomocí šroubů. Dotažením šroubů do konečné pozice je přesně definovaný přitlak tvarovky k trubce.

6.

Otočte směr přípojky do požadované pozice. Nyní můžete svařovat pomocí vhodných svařovacích přístrojů. Věnujte pozornost návodu k obsluze svářečky. Kontrolujte proces svařování.

Spojování – elektrotvarovky

7.

Po ukončení svařování zkontrolujte indikátory svařování a údaje na displeji svařovací jednotky. Poté odpojte kabely. Indikátory signalizují, že byla použita potřebná energie ke svařování, ale nezaručují kvalitu svaru, která závisí na více faktorech.

8.

U přípojky není nutné na T-kusu odstraňovat zoxidovanou vrstvu. Pokud došlo po vyjmutí z ochranného obalu k znečištění, očistěte a odmastěte přípojku T-kusu. Připravte elektrospojku pro napojení přípojky a dodržujte montážní předpis pro elektrospojky.

9.

Po upnutí doby určené k ochlazení svaru odbočky a elektrospojky, proveděte tlakovou zkoušku domovní přípojky.

10.

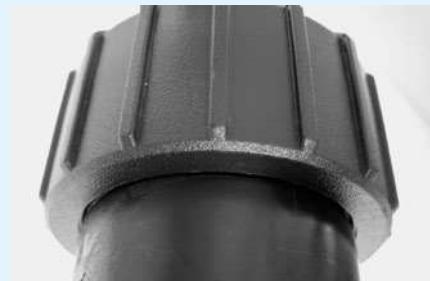
Z T-kusu odejměte víčko a chraňte ho před znečištěním. Nasadte navrtávací klíč a otáčejte ve směru hodinových ručiček. Po dosažení pozice „stop“ otáčejte klíčem proti směru hodinových ručiček, dokud nedosáhnete pozice „stop“ nahore.

11.

Víčko z T-kusu nasadte zpět a utáhněte ho na doraz.

12.

Pozor: sedlová odbočka je vybavena bezpečnostním zámkem, který zamkne víčko proti otevření. Tento zámek je funkční, pokud je víčko dotažené na doraz.

Návod pro svařování elektrospojek a elektrotvarovek do d315 mm

Krok 1 – Připojení odbočky SATURN na hlavní potrubí

1.

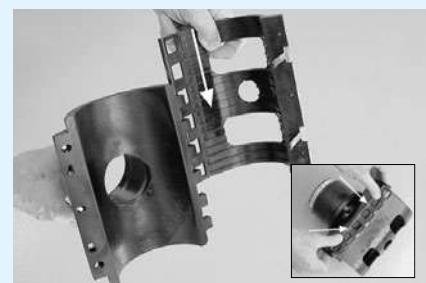
Z trubky odstraňte hrubé nečistoty. Poté odstraňte i zoxidovanou vrstvu pomocí rotační škrabky. Dodržte předepsanou minimální tloušťku odstraněné vrstvy a zároveň nepřekročte maximální povolenou redukci tloušťky trubky.

2.

Očistěte svařovací plochu od mastnot pomocí odmašťovacího ubrousku nebo vhodného čisticího prostředku, např. sa-vým papírem. Trubku odmastěte v od-skrabaném úseku po celém jejím obvodu.

3.

Vyměte tvarovku z ochranného obalu, aniž byste se dotkli svařovací plochy. Nasadte spodní část objímky k horní. Pokud jste se dotkli nebo jinak znečis-tili svařovací plochu tvarovky po vy-jmutí z obalu, očistěte a odmastěte ji.

4.

Umístěte tvarovku na trubku. V ideální pozici ji pomocí šroubů postupně utáhněte do kříže, až po zarážku na spodní části. Odbočky SATURN pro prů-měry potrubí větší než 250 mm se do-dávají bez spodní části. Tyto odbočky je nutné připevnit na trubku pomocí přítlačného náradí Top Load.

5.

Nyní můžete svařovat pomocí vhodných svařovacích přístrojů. Použijte svařovací data pro svařování sedlové odbočky SA-TURN na hlavní řad.

6.

Po ukončení svařování zkонтrolujte indikátory svařování a údaje na displeji svařovací jednotky. Poté odpojte kabe-ly. Indikátory signalizují, že byla použi-ta potřebná energie ke svařování, ale nezaručují kvalitu svaru, která závisí na více faktorech.

Spojování – elektrotvarovky

Krok 2 – Připojení odbočky bez tlaku na hlavní řad

1.

S navrtáním odbočky na hlavní řad začněte až po uplynutí doby potřebné k ochlazení. Navrtávejte podle montážního předpisu pro práci s navrtávacím zařízením.

2.

Pro navrtání použijte elektrickou vrtačku s vhodným kruhovým vrtákem. Dodržte maximální přípustný průměr otvoru pro odbočku, který je 65 nebo 86 mm, dle použité odbočky SATURN.

3.

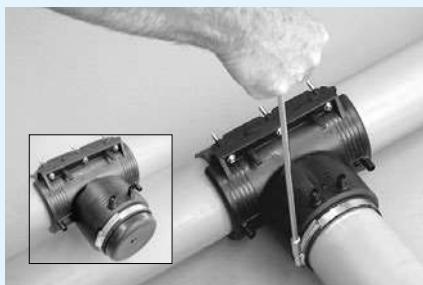
Očistěte připojovaný kus od hrubých nečistot a jeho hladký konec zbať zoxidované vrstvy rotační škrabkou. Délka oškrábání se musí rovnat nejméně hloubce vsunutí do odbočky. Dodržte minimální tloušťku oškrabání a maximální přípustné zmenšení tloušťky stěny. Postupujte podle montážního předpisu pro připojovaný kus.

4.

Odmastěte plochu připojovaného kusu v místě oškrábaní pomocí přípravků k tomu určených. Označte hloubku vsunutí spojovacího kusu.

5.

Nasaděte připojovaný kus až na doraz do odbočovací tvarovky a zafixujte ho pomocí uchycení. Pokud jste se dotkli nebo jinak znečistili svařovací plochu, očistěte a odmastěte ji.

6.

Nyní můžete svařovat pomocí vhodných svařovacích přístrojů. Použijte svařovací data pro svařování připojovaného kusu na sedlovou odbočku. Dbejte na správné nasazení připojovaného kusu do tvarovky SATURN. Po svařování zkонтrolujte indikátory na displeji svařovací jednotky.

Krok 3 – Připojení odbočky k hlavnímu řadu pod tlakem

1.

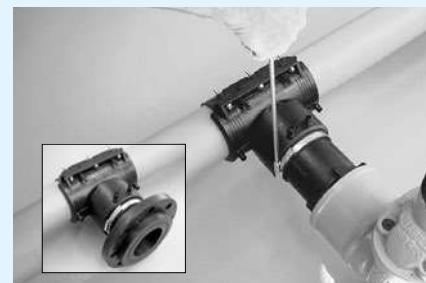
Očistěte připojovaný kus od hrubých nečistot a jeho hladký konec zavlečete zoxidované vrstvy rotační škrabkou. Délka oškrábání se musí rovnat nejméně hloubce vsunutí do odbočky. Dodržte minimální tloušťku oškrabání a maximální přípustné zmenšení tloušťky stěny. Postupujte podle montážního předpisu pro připojovaný kus.

2.

Odmastěte plochu připojovaného kusu v místě oškrábání pomocí přípravků k tomu určených. Označte hloubku vsunutí spojovacího kusu.

3.

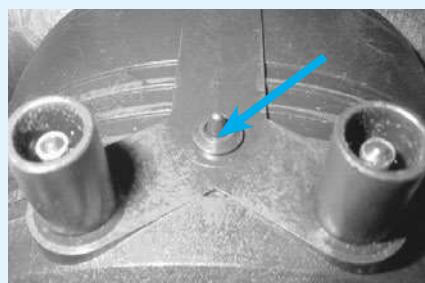
Nasaděte připojovaný kus až na doraz do odbočovací tvarovky a zafixujte ho pomocí uchycení. Pokud jste se dotkli nebo jinak znečistili svařovací plochu, očistěte a odmastěte ji.

4.

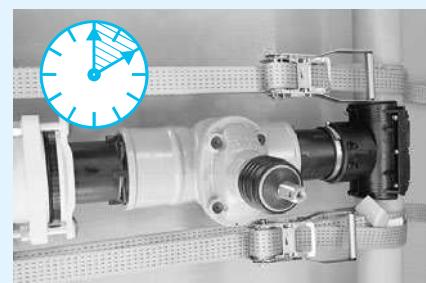
Nyní začněte svařovat pomocí vhodných svařovacích přístrojů. Použijte svařovací data pro svařování připojovaného kusu na sedlovou odbočku. Dbejte na správné nasazení připojovaného kusu do tvarovky SATURN.

5.

Po ukončení svařování zkontrolujte indikátory svařování a údaje na displeji svařovací jednotky. Poté odpojte kabely. Indikátory signalizují, že byla použita potřebná energie ke svařování, ale nezaručují kvalitu svaru, která závisí na více faktorech.

6.

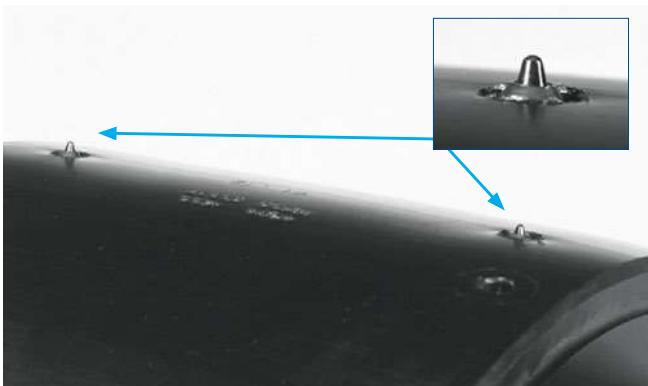

Dodržte stanovenou minimální dobu chlazení před navrtáním otvoru do trubky. Navrtávejte podle montážního předpisu pro práci s navrtávacím zařízením. Dodržte maximální přípustný průměr otvoru pro odbočku 65 nebo 86 mm.

Spojování – elektrotvarovky

Kontrola kvality svaru elektrotvarovkou

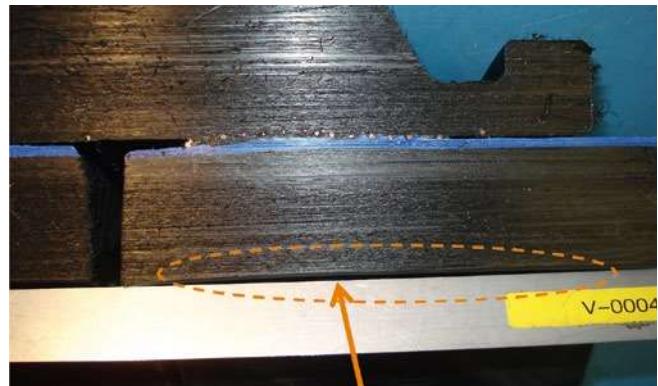
Kontrola kvality svaru elektrotvarovkou spočívá v kontrole vysunutí indikátorů elektrotvarovky a v kontrole správně provedené přípravy PE potrubí. Pokud byla k odstranění zoxidované vrstvy z vnějšího povrchu PE potrubí použita ruční škrabka, lze důkladnost přípravy zhodnotit podle stop po oškrábání. Některé typy škrabek nabízených výrobci tvarovek odstraňují zoxidovanou vrstvu PE pouze z té oblasti trubky, která se nachází v oblasti ohřevu tvarovky. V takovém případě nejsou na trubce viditelné stopy škrábání a lze obtížně zjistit, zdali byla tato operace provedena. V takovém případě je vždy nutné zkontolovat, zda nástroj, kterým byla odstraňovaná zoxidovaná vrstva PE, je právě tohoto typu.

Pokud nedojde k vysunutí jednoho z indikátorů, nebylo pravděpodobně potrubí zasunuto do správné hloubky nebo bylo čelo trubky zaříznuto zešikma a tavenina unikla dovnitř potrubí.

Je nutné také věnovat pozornost všem deformacím tvarovky, které mohly vzniknout během svařování příliš vysokou teplotou, k čemuž může dojít při svařování nevhodným přístrojem. Takové spojení je nutné považovat za vadné.

V případě pochybnosti o kvalitě spoje nebo po zjištění vady je nutné spoj vyříznout a odstraněné potrubí opravit.

Zejména u velkých průměrů PE potrubí se stále častěji setkáváme s podceněním efektu, který se nazývá padlý konec PE potrubí. Pokud svářec tento padlý konec neodstraní v dostatečné délce, hrozí obnažení odporového drátu a únik taveniny dovnitř potrubí.

Opravy PE potrubí

Opravy během výstavby

Opravy lze provádět na ještě nefunkčním potrubí, kde došlo k poškození například během manipulace nebo pokládky PE potrubí. Pokud dojde k poškození potrubí vrypem do hloubky větší, než 10 % tloušťky stěny, může vyvstat potřeba tento vryp opravit. Opravu lze provést pomocí opravárenské sedlové nebo objímkové elektrotvarovky nebo pomocí svařovací rohože a segmentu potrubí.

Výhoda svařovací rohože spočívá v její univerzálnosti pro různé průměry. Jedná se o odporový drát zalitý v polyethylenu, což je polotovar určený pro výrobu elektrotvarovek. Potrubí se očistí od hrubých nečistot, zarovná se povrch, plocha se odmastí. Poté se na poškozené místo položí svařovací rohož, na kterou se umístí segment PE potrubí odpovídající velikostí i vlastnostmi opravovanému potrubí. Během svařování musí dojít k správnému přitlaku segmentu potrubí i rohože k opravovanému potrubí, stejně jako u sedlových tvarovek svařovaných náradím Top Load. Svařovací rohože lze použít i pro provedení fixačních bodů u Close-Fit technologií (např. Compact Pipe). Svařovací rohože jsou standardně nabízeny ve třech velikostech.

Opravu špatně provedených svarů na tupo nebo špatně svařených elektrotvarovek lze provést pouze vyříznutím špatného svaru a jeho nahrazením novým kusem potrubí.

Opravy během provozu

Opravy se provádí také u poruch či havárií potrubí za jeho provozu. K opravě takové netěsnosti (úniku) je zapotřebí nejprve odstavit potrubí v místě opravy z provozu. Při opravě vodovodů se odstaví potrubí z provozu v celém jednom úseku odděleném sekčními uzávěry. U plynovodů, které nejsou na trase oddělované po úsecích, se odstavení poškozeného potrubí z provozu provádí nejčastěji dvěma způsoby. Pomocí balónů umístěných před a za místem poruchy, nebo pomocí stlačovacích přípravků.

Stlačování je popsáno v TPG 70203.

Provádí se minimálně ve vzdálenosti 5x d od místa opravy. Po ukončení opravy se stlačené místo opět zakrží a označí, aby v budoucnu nedošlo ke stlačení na stejném místě.

Stlačování PE potrubí na plynových sítích

Stlačování plynovodních potrubí z PE je uznáváno jako jeden z možných způsobů provizorního uzavření.

Stlačování lze provádět do teploty +5 °C. Při teplotách nižších než +5 °C jsou nutná zvláštní opatření. Pokud jde o materiál, nejsou z hlediska maximálních přípustných provozních tlaků u plynových potrubí žádná omezení. Kontrolu a rádné stlačování smí provádět pouze kvalifikovaní pracovníci. Smí být používána pouze taková stlačovací zařízení a zaokrouhlovací svérky, které jsou v bezvadném stavu a které odpovídají požadavkům stanoveným v příloze A a B.

Stlačování by se mělo provádět na místě, které je od spojů potrubí, resp. předchozích míst stlačování vzdáleno nejméně o pětinásobek vnějšího průměru potrubí. Místo stlačení je nutné očistit. Při nízkých venkovních teplotách lze pro snížení sil potřebných pro stlačování příslušné místo natemperovat na tělesnou teplotu (ne otevřeným plamenem). Je třeba zjistit relevantní rozměry (vnější průměr, tloušťka stěny) např. z označení potrubí, z výkresů nebo měřením. U plynových potrubí se pro dosažení nižšího úniku (podle BGV D2) doporučuje provést dvě stlačení ve směru uzavíraného průtoku (vzdálenost by měla být minimálně pětinásobek vnějšího průměru potrubí) nebo předem snížit provozní tlak. Podle zkušeností postačí snížení

na hodnotu provozního tlaku 1 bar. Stlačovací přípravek musí být volen podle vnějšího průměru potrubí a omezovací doraz nastaven podle jmenovité tloušťky stěny. Aby stlačení bylo co nejkratší, měla by – pokud je to možné – před zahájením stlačování být do značné míry připravena opatření následující po stlačení.

Stlačení se provádí plynule až do dosažení omezovacího dorazu. Stlačovací přípravky se v koncové poloze zajistí mechanicky. Po ukončení prací na potrubí se stlačovací přípravek podle pokynů výrobce uvolní a demontuje. Trubka se na stlačeném místě musí vytvarovat zaokrouhlovací svérkou. Při nízkých venkovních teplotách by se stlačené místo mělo pro snížení sil potřebných pro zpětné zaokrouhlení natemperovat na tělesnou teplotu (ne otevřeným plamenem). Stlačené místo je nutné vizuálně zkонтrolovat, zda nedošlo k jeho poškození a měla by se v rámci zkoušky těsnosti prováděné při stavebních opatřeních zkонтrolovat jeho nepropustnost. Pokud je poškození potrubí viditelné, musí být škoda opravena. Stlačené místo musí být nakonec trvale označeno (např. páskou z PE nebo sponou). Svařování bezprostředně v místě stlačení se nedoporučuje. Další stlačení na stejném místě není přípustné.

Možnost stlačování PE potrubí pro plyn pod maximálním provozním tlakem

Vnější průměr (mm)	PE 80		PE 100		PE-Xa
	SDR 11	SDR 17/17,6	SDR 11	SDR 17	
≤ 63	+	n.p.	+	n.p.	+
> 63 až ≤ 110	o	+	o	+	o
> 110 až ≤ 160	o	o	o	o	o

+ možné stlačování

o nutná zvláštní opatření

– stlačování není možné

n.p. rozměr trubky není přípustný

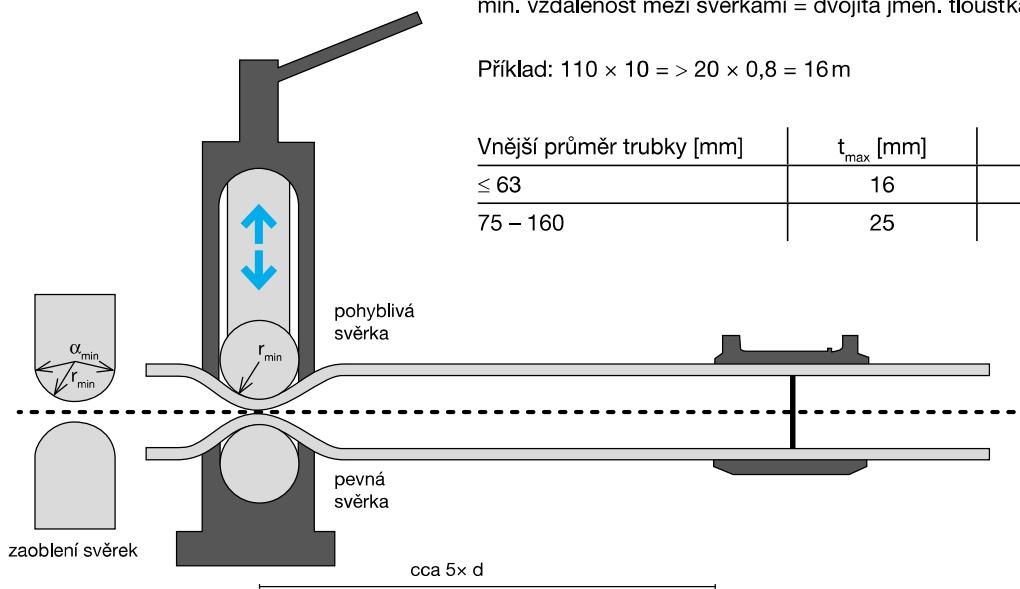
Stlačovací přípravky jsou tvořeny kombinací pevné a pohyblivé svěrky upevněné na rámu, který musí bezpečně zachytit síly vznikající při stlačování.

$$\text{stupeň stlačení} = \frac{\text{dvojitá jmenovitá tloušťka stěny}}{\text{min. vzdálenost mezi svěrkami}}$$

min. vzdálenost mezi svěrkami = dvojitá jmen. tloušťka stěny $\times 0,8$

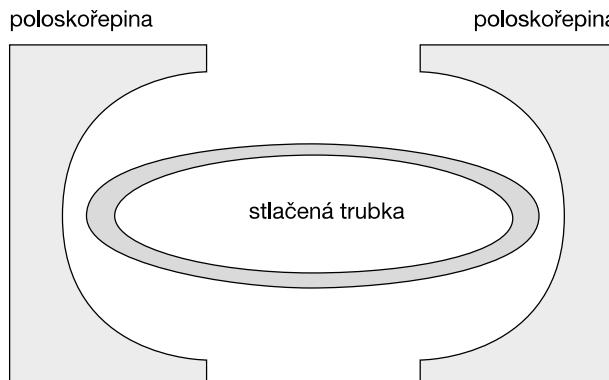
Příklad: $110 \times 10 = > 20 \times 0,8 = 16 \text{ m}$

Vnější průměr trubky [mm]	$t_{\max} [\text{mm}]$	X_{\min}
≤ 63	16	180°
75 – 160	25	120°

Úlohou zaokrouhlujících svěrek je vytvarovat stlačenou trubku znovu do kruhového tvaru. Poloskořepiny zůstávají na trubce tak dlouho, dokud není vytvarována. Mohou být rovněž spojeny a mohou na trubce zůstat trvale.

Povrch poloskořepin musí vyloučit poškození trubky. Poloskořepiny musí na trubku přiléhat v délce min. 0,5 d.

Svařování na tupo (čelní)

Svařování na tupo

Svařování polyethylenových potrubí a tvarovek metodou na tupo spočívá v souosém nastavení spojovaných prvků, vyrovnání jejich čel tak, aby byly tyto povrchy vzájemně souběžné, rovné v celém průřezu a zbavené vrstvy zoxidovaného materiálu, a následném zahřátí čel spojovaných prvků, jejich přitlačení k sobě a přirozeném ochlazení. Metodou na tupo lze spojovat prvky se stejnými rozměry (stejný průměr a stejná tloušťka stěny) a stejnou hodnotou MFI. Např. svařováním trubky s hodnotou MFI 005 a tvarovky nebo trubky s hodnotou MFI 010 vznikne tavenina s různými velikostmi výronků. V některých případech mohou být rozdíly velikosti obou výronků tak velké, že stavební dozor bude moci zpochybnit kvalitu tohoto svaru.

Nezbytné předpoklady

Aby byl spoj polyethylenových trubek pevný a vydržel nejméně 100 let, musí spojování probíhat při dodržení podmínek uvedených v tabulkách:

- ⌚ doby jednotlivých operací (používat stopky s přesností na 1 sekundu)
- ⌚ teploty zrcadla (pravidelně kontrolovat měřicím přístrojem nebo v rámci kalibrace svářečky)
- ⌚ tlak přítlaku a tlak posuvu (pravidelně kalibrovat svářečku)

Budou-li výše uvedené parametry během svařování dodrženy, pak bude mít tavenina odpovídající tvar a spoj bude mít odpovídající pevnost. Je však nutné pamatovat, že budou-li spojované prvky vyrobeny z materiálu nízké kvality (např. nekvalitní suroviny nebo mnohonásobně zpracovaného polyethylenu) nebo se v oblasti spojování objeví nečistoty (prach, mastnotu z rukou, atd.) nebo cizí tělesa (hoblinky, stéblo trávy, atd.), pak bude pevnost spoje snížena, i když tvar taveniny bude správný. Takové chyby se mohou projevit již během zkoušky těsnosti nebo v následujících letech po dokončení prací.

Technologie svařování na tupo

Před zahájením prací je nutné zkontrolovat stav zařízení a nástrojů. Svářečka musí mít platné kalibrační osvědčení, pohyblivé čelisti se musí po vodicích lištách pohybovat volně, zrcadlo musí být čisté a bez úbytků teflonového povlaku, nepřípustné jsou jakékoli úniky hydraulického oleje, přerušení izolace elektrického vedení, atd.

V případě větrného počasí, nízké teploty, prašnosti, nebo velké vlhkosti je nutné místo montáže zakrýt ochranným stanem a případně spustit ohřívač, aby se zvýšila teplota nebo snížila vlhkost vzduchu v okolí svářečky. Trubky nebo tvarovky skladované volně na vzduchu mohou být uvnitř i vně pokryty vrstvou bláta nebo prachu. Aby se částice znečištění nedostaly na povrch spoje, konce prvků musí být očištěny nejméně v délce 10 cm. Počáteční čištění lze provést suchým papírovým ubrouskem. Důkladné čištění musí být provedeno za použití čisticího prostředku, který odstraní mastnotu a případnou vlhkost.

Je vhodné provést první svar jako „zkušební“. Na základě tvaru získané taveniny bude možné zjistit správnost parametrů procesu (může dojít ke zjištění, že např. teplota zrcadla je příliš nízká) a dodatečně očistit to místo topné desky, které bude v kontaktu se spojovanými prvky během provádění následujících spojů. Takový „zkušební svar“ je vhodné také provést před každou změnou průměru nebo tloušťky stěny spojovaných prvků.

Kompatibilita

Tvarovky Wavin pro svařování na tupo, jsou určeny pro svařování PE potrubí z materiálu s indexem toku taveniny MFR mezi 0,2 - 1,4 g/10 min. Potrubí pro svařování na tupo však musí splňovat podmínu maximální povolené odchylky v tloušťce stěny, která u standardně dodávaných rozměrových řad potrubí omezuje kompatibilitu pouze s potrubím PE 100.

Základní doporučení

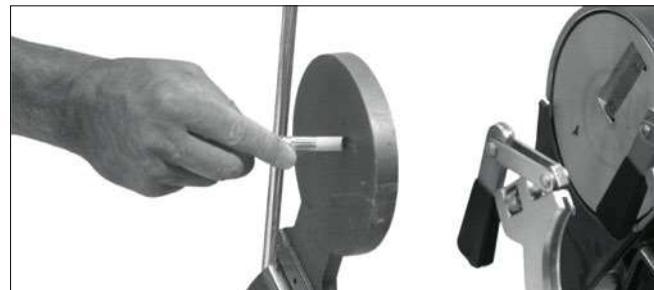
Svařování na tupo je jeden ze způsobů spojování plastových potrubních systémů a jeho komponentů. Představuje proces, kdy jsou konce (čela) trubek nebo konec trubky a konec tvarovky spojeny stlačením roztavených stykových ploch k sobě. Svařování na tupo je možné provádět pouze za pomoci svařovacího zařízení určeného k těmto účelům a pouze osobou k tomu oprávněnou.

Další text popisuje pouze základní postup svařování. Podrobné manuály pro použití svařovacích zařízení včetně svářecích tabulek jsou dodávány výrobcem/dodavatelem svařovacího zařízení.

Návod pro svařování na tupo

a) Příprava svařování – kontrola pracoviště

Zkontrolujte pracoviště, jsou-li splněny podmínky bezpečnosti a ochrany zdraví, dále prašnost a povětrnostní podmínky. Při svařování na tupo zajistěte okolní teplotu, která nesmí klesnout pod 5 °C (např. použitím montážního stanu). Obdobná opatření zajistěte i v případě nepříznivých klimatických podmínek (déšť, přímé sluneční záření apod.). Svařování potrubních systémů v terénu provádějte zásadně mimo výkop, pouze v technicky odůvodněných případech i ve výkopu.

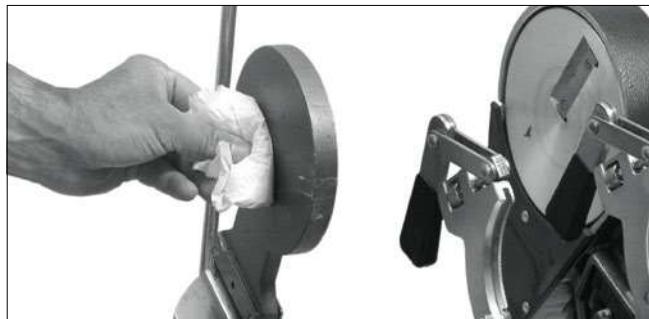

Kontrola teploty svařovacího zrcadla pyrometrem

b) Příprava materiálu

Připravené a upnuté potrubí seřízněte kolmo k ose trubky náradím k tomu určeným. Vzhledem k tomu, že povrch trubek musí být suchý, čistý a bez olejů a tuků, nepoužívejte řetězové pily s olejovým mazáním řetězu. Po dokončení vlastního řezu vždy odstraňte možné otřepy, piliny a případné další nečistoty, které vznikly během řezání potrubí.

Zkontrolujte dodržení přesazení čel trubek vůči sobě. Tím odhalíte nepřiměřenou ovalitu trubek, nebo vtažené konce trubek z výroby. Zjistěte pasivní odpor, hoblování čel trubek, přesazení po hoblování, mezery mezi trubkami a očištění čel trubek.

Cištění svařovacího zrcadla. Dbejte na to, aby nedošlo k poškození teflonové vrstvy

Řez potrubí ruční rotační řezačkou

Kontrola svařovacího zařízení

Zkontrolujte technický stav svářečky (vlastní povrch a teplotu zrcadla, souosost pevných a pohyblivých čelistí, funkčnost hoblíku, elektrické zapojení apod.).

Kontrola materiálu

Pozor: Před vlastním procesem svařování ověřte vzájemnou svařitelnost materiálů. Dále zajistěte stejnou teplotu svařovaných materiálů. Svařovat na tupo lze jen potrubí stejně tloušťky stěn, od minimální tloušťky 3 mm.

Srovnání konců potrubí integrovaným hoblíkem

Svařování na tupo (čelní)

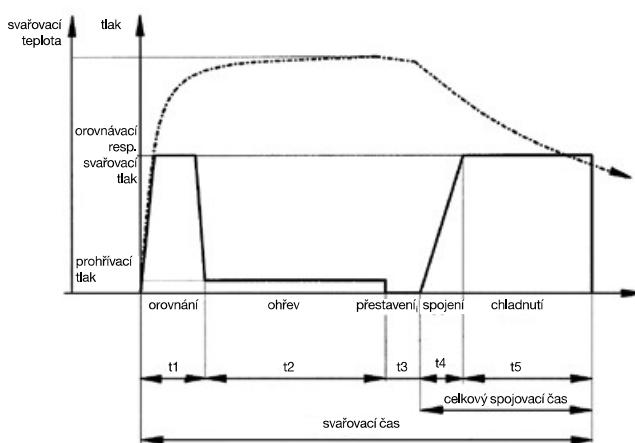

Správně připravené potrubí ke svařování

Zahřívání svařovacím zrcadlem

Diagram tlak – čas – teplota

Teoretický diagram může být v protokolech nahrazen skutečně snímaným.

Svařovací tlaky: Orovnávání a spojování: $0,15 \text{ N/mm}^2$

Nahřívání: $\leq 0,02 \text{ N/mm}^2$

Svařovací čas: Členěný podle fází (v tabulce)

c) Fáze svařování

Fáze orování

Svařované plochy jsou tlačeny na planparallelní zrcadlo orovnávacím tlakem $F_1 = 0,10 - 0,15 \text{ N/mm}^2$, přičemž u trubek se k tlaku připočítává změřená velikost pasivního odporu. Orovnávací tlak je pro každý svařovací stroj uveden v tabulkách dodávaných se strojem. Výsledný přítlač působí na čela svařovaných dílů tak dlouho, až se obě svařované plochy planparallelně vyrovnaří, což je signalizováno výškou výronku po obvodě trubek. Výška výronku je také uvedena ve svařovacích tabulkách. Po orovnání ploch se orovnávací přítlač sníží na hodnotu prohřívacího tlaku. U trubek větších průměrů ($> 630 \text{ mm}$) je doporučeno kontrolovat též vytváření výronku na vnitřní straně trubky a to pomocí zkušebního svaru před začátkem svařovacích prací.

Fáze ohřevu

Svařované plochy zahřívejte s minimálním přítlačem (viz svařovací tabulky). Spojované plochy jsou prohřívány až k dosažení plastifikace svařovací zóny.

Fáze přestavování

Čela svařovaných ploch jsou odsunuta od horkého tělesa, které je následně vyjmuto (vysunuto) ze svařovací zóny. Plastifikovaná čela je účelné co nejrychleji přisunout k sobě až k dotyku svařovaných ploch. Přestavovací doba má být co nejkratší, její délka je uvedena ve svařovacích tabulkách, tabulková hodnota je tedy maximální a nesmí se prodloužit, protože by došlo k přílišnému ochlazení svarových ploch.

Fáze spojení

Svařované plochy se mají při dotyku setkat rychlosí blízkou nule. Po dotyku svařovaných ploch se zvyšuje přítlač do dosažení plného svařovacího tlaku $F_3 = F_1$ (rovnost nemusí být vždy pravidlem, spojovací tlak může být u některých materiálů větší než orovnávací). U trubek je spojovací tlak opět součtem pasivního odporu a svařovacího tlaku. Doba tzv. náběhu do plného svařovacího tlaku je uvedena v tabulkách a není dovoleno ji překračovat. Na obou stranách svarových ploch se vytvoří výronek, který je předmětem vizuálního posouzení svaru, kdy se hodnotí jeho stejnomořné vytvoření, rozměr, tvar, lesk nebo případné póry a bubliny. Toto posouzení však nevpovídá o pevnosti svaru.

Fáze chladnutí

Spojovací tlak musí být během doby ochlazování udržován konstantní, což po celou dobu kontroluje svářecí. U NC a CNC strojů si řídící jednotka kontroluje případné poklesy tlaku a sama je

Chladnutí svařeného spoje

koriguje. V některých návodech je tento proces rozdělen na dvě další části, kdy poslední část dochlazení probíhá za nižšího tlaku nebo bez tlaku. Doba je uvedena v tabulkách v minutách a nesmí být zkracována, protože se jedná o čas minimální.

Parametry svařování na tupo pro PE potrubí

Pro svařování na tupo doporučujeme používat svařovací postupy a tabulky dle německé normy DVS 2207.

Svařovací čas členěný podle fází

1 Jmenovitá tloušťka stěny [mm]	2 Orovnávání Výška výronku na horkém tělesu na konci orovnávací doby (orovnávání pod $0,15 \text{ N/mm}^2$) [mm] (min. hodnoty)	3 Ohřev Nahřívací doba = $10 \times$ tloušťka stěny (nahřívání $\leq 0,02 \text{ N/mm}^2$) [sec.]	4 Přestavování [sec.] max. doba	5 Spojování	
				Doba pro náběh spojovacího tlaku [sec.]	Ochlazovací doba pod spojovacím tlakem $p=0,15 \text{ N/mm}^2 \pm 0,01$ [min.] (min. hodnoty)
do 4,5	0,5	45	5	5	6
4,5..7	1,0	45....70	5....6	5...6	6....10
7...12	1,5	70...120	6....8	6....8	10....16
12...19	2,0	120...190	8...10	8...11	16....24
19...26	2,5	190...260	10...12	11...14	24....32
26...37	3,0	260...370	12...16	14...19	32....45
37...60	3,5	370...500	16...20	19...25	45....60
50...70	4,0	500...700	20...25	25...35	60....80

Výpočet spojovací síly

Spojovací síla (orovnávací síla) se vypočte ze spojovacího tlaku násobeného svařovací plochou. U strojů pro svařování trubek na tupo se k ní přičítá ještě tlak, který je nutný k přitažení upnuté trubky k horkému tělesu. Tato síla nutná k překonání odporu ulo-

žení pohyblivých částí stroje a odporu taženého potrubí se nazývá pasivní odpor nebo také pohybový tlak. Niže uvedený příklad výpočtu platí pro svařování přímých tras potrubí, pro svařování úhlových svarů je výpočet odlišný.

Svařování na tupo (čelní)

Příklad výpočtu

Svařovaný materiál: PE 100, SDR 17,6 trubka rozměru 90×5,1mm
Spojovací tlak pro PE-HD: $p = 0,15 \text{ [N/mm}^2\text{]}$

Postup výpočtu

1. Výpočet plochy průřezu

$A = \text{plocha } [\text{mm}^2]$; $e_n = \text{tloušťka stěny } [\text{mm}]$

$F = \text{síla } [\text{N}]$; $d_n = \text{vnější průměr } [\text{mm}]$; $D_N = \text{vnitřní průměr } [\text{mm}]$;
 $p = \text{tlak } [\text{N/mm}^2]$; $\pi = 3,14$

$$A = \frac{\pi \cdot d_n^2}{4} - \frac{\pi \cdot D_N^2}{4}$$

$$A = \frac{3,14 \cdot 90^2}{4} - \frac{3,14 \cdot 79,8^2}{4} = 6\,359 - 4\,999 = 1\,360 \text{ mm}^2$$

Výpočet spojovací síly

$$F = p \cdot A = 0,15 \times 13,60 = 204 \text{ N}$$

Takto se zcela jednoduše spočítá spojovací síla pro mechanické stroje. Stupnice jsou tady často uvedeny v kg, což je z hlediska jednotek SI nesprávně, protože to je jednotka hmotnosti. Správná jednotka síly je kp, v našem případě při přepočtu N na kp (1kp = 9,81 N), tedy 20,8 kp.

Pro konkrétní údaj tlakoměru svařovacího stroje na tupo, který má obyčejně stupnici v barech, je důležité při výpočtech znát plochu pístu. Plochu pístu stroje udává výrobce; pro každý typ stroje však může být odlišná. Výsledný údaj spojovací síly je pak nutné dělit plochou pístu, většinou uváděnou v cm².

V tom případě je nutné dát pozor při výpočtech na jednotky, proto dále uvádíme přibližné srovnání jednotek tlaku

1 MPa = 1 N/mm² = 10 bar = 10 kp/cm² = 1000 kPa = 1000 kN/m² = 100 m vod. sloupce

1 bar = 1 kp/cm² = 0,1 MPa = 0,1 N/mm² = 100 kPa = 100 kN/m² = 10 m vod. sloupce

U některých strojů jsou uváděny na stupnici tlakoměru jednotky PSI angloamerické soustavy

PSI (libra na čtvereční palec) – 1 PSI = 0,069 bar;

1 bar = 14,500 PSI

Výpočet svařovací síly (tlaku)

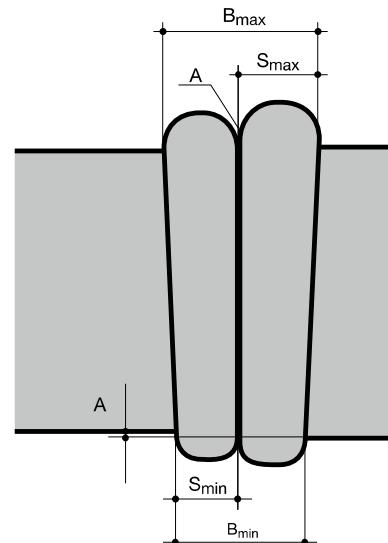
Pasivní odporn (skutečný odcet): např. 11 bar

Spojovací tlak (tab. údaj pro tlakoměr stroje): např. 12 bar

Svařovací tlak = spojovací tlak + pasivní odporn = 12 + 11 = 23 bar

Kontrola kvality svaru na tupo

Kontrola kvality svaru na tupo může být založena na vnější prohlídce výronku a jeho geometrickém měření. Na tvar výronku a jeho velikost mají vliv jednotlivé etapy provádění svaru. Tato metoda není schopna zhodnotit stav čistoty spojovaných povrchů. V případě podezření je nutné příslušným nástrojem seříznout vnější taveninu a následně ji podrobit důkladné prohlídce a zkoušce v ohybu nebo kroucením. Metody ultrazvukových nebo rentgenových zkoušek ještě u nás nejsou u PE potrubí všeobecně používány (chybí znalosti a zkušenosti).

Tavenina musí mít po celém obvodu tvar vzájemně se dotýkajících válečků. Maximální a minimální šířka taveniny (B_{\min} a B_{\max}) se musí nacházet v rozmezí uvedeném v tabulkách parametrů svařování podle druhu spojovaných prvků (jmenovitý průměr, třída PE, SDR). Navíc, maximální šířka výronku B_{\max} a minimální šířka výronku B_{\min} se nesmí lišit o více jak 20 % od hodnoty průměrné šířky taveniny B_M , počítané jako aritmetický průměr maximální a minimální hodnoty.

$$B_M = \frac{B_{\min} + B_{\max}}{2}$$

Rozdíl X mezi maximální šírkou většího válečku S_{\max} a minimální šírkou menšího válečku S_{\min} počítaný podle níže uvedeného vzorce:

$$X = \frac{S_{\max} - S_{\min}}{B_M} \times 100$$

nesmí být větší než:

- ④ 10 % pro spoje trubky s trubkou
- ④ 20 % pro spoje tvarovky s tvarovkou
- ④ 20 % pro spoje trubky s tvarovkou

Je nutné také zkontrolovat, zda se dno drážky A mezi válečky nachází nad vnějším povrchem spojovaných prvků, a zda posun v ose vnějších spojovaných prvků neprekračuje 10 % tloušťky stěny.

Poznámky k svářeckám na tupo, pracujícím v automatickém režimu v dvojtakému cyklu

Svářecky pracující v automatickém režimu ve velké míře nahrazují mimo jiné práci svářče v té technologické části procesu, která musí probíhat účinně a v co nejkratší době (např. odstranění zrcadla). Díky tomu, že doba přestavení je poměrně přesně určena a značně kratší, než v případě manuálního svařování, někteří výrobci automatických svářecek optimalizovali proceduru svařování z hlediska doby trvání jednotlivých operací. Tato optimalizace spočívá ve zkrácení doby ohřevu konců spojovaných prvků a tím zkrácení doby chlazení svaru. Efektem tohoto zákroku je zmenšení velikosti výronku. Jeho rozměry nebudou splňovat kritéria uváděná v tabulkách parametrů svařování.

Odstranění vnitřního výronku
u potrubí SafeTech RC na stavbě v Mostě

Hodnocení kvality svaru bude v takovém případě spočívat ve vizuálním hodnocení geometrie vnější taveniny (rovnost válečků, jejich tvar a poloha dna drážky mezi válečky) a kontrole výtisku parametrů procesu svařování. Šířka taveniny se nekontroluje. V případě pochybností ohledně pevnosti spojů provedených podle takové procedury lze provést kontrolu pomocí laboratorní zkoušky.

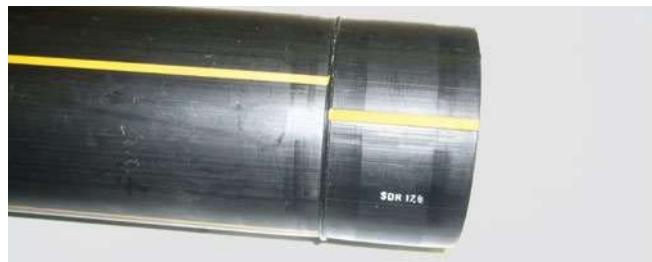
Odstanění výronku

Odstranění výronku je možné provést z vnější i vnitřní strany potrubí. Výronek je pozůstatek po provedení svaru a i když slouží k vizuální kontrole správného provedení svaru, je možné ho po překontrolování odstranit, aniž bychom snížili kvalitu nebo životnost provedeného spoje. Odstraňování z vnější strany se provádí zejména z důvodu zachování přesného vnějšího průměru potrubí. Provádí se napří-

klad u Close-Fit technologie, kdy je trubka redukována na stavbě a po instalaci těsně dosedne z vnitřní strany k stávajícímu potrubí. Odstranění z vnitřní strany potrubí je technologicky da-leko náročnější, ale se správným vybavením a při odborném přístupu lze takto upravit i potrubí dodávané v 12m délkách. Nejčastějším důvodem je požadavek na co nejhladší vnitřní povrch z hlediska hydrauliky a tlakových ztrát. Dalším využitím je například PE potrubí pro potravinářský průmysl, kde nelze akceptovat místa umožňující tvorbu bakterií. Odborné provedení znamená použít k tomu určeného zařízení, jako je například zařízení od společnosti WIDOS viz obrázek.

Nerovnoměrný výronek – takto může vypadat svar na tupo provedený ze špatně opracovaných trubek nebo z trubek z nekvalitních surovin.

Malý výronek – malý výronek je známkou špatného svařovacího postupu například vynecháním fáze ohřevu nebo nízkou teplotou zrcadla během svařování.

Přírubové spoje

Vytvoření přírubového spoje

Při návrhu přírubového spoje je třeba brát v úvahu následující skutečnosti:

Obecně existuje rozdíl mezi klasickým spojem dvou plastových trubek a spojením přes lemový nákrúžek, který tvoří přechod z plastové trubky na jiný materiál, nejčastěji na kovovou trubku nebo kovový ventil. Podle toho je třeba zvolit těsnění i přírubu. Použité příruby musejí mít dostatečnou tepelnou a mechanickou stálost. Tyto požadavky splňují všechny příruby Georg Fischer Wavin.

Uspořádání šroubů mimo hlavní osu

Vodorovná potrubí musejí mít šrouby uspořádané podle vyobrazení, aby se při prosakování zabránilo pronikání média na šrouby.

Podrobnosti

V rozsahu pružných sekcí a/nebo expanzních smyček nelze přírubové spoje použít, protože by ohybové zatížení mohlo způsobit netěsnost.

Lemový nákrúžek, příuba a těsnění se musí přesně vyštředit podle osy potrubí. Při vkládání těsnění mezi příuby je třeba zkontrolovat rozměry těsnění, aby odpovídaly vnějšímu i vnitřnímu průměru lemových nákrúžků. Jestliže je odchylka mezi vnitřním průměrem těsnění a lemovým nákrúžkem větší než 10 mm, může dojít u spoje k potížím. Před dotažením šroubů musejí být doseďací plochy vyrovnané a musejí dokonale sedět na těsnění. Tahat potrubí s přírubovými spoji je nepřípustné vzhledem k namáhání, ke kterému tímto dochází. Délku šroubů je třeba volit tak, aby závit nevyčníval o více než 2 až 3 otočky. Pod hlavu šroubu i pod matici je nutné vložit podložku. Aby bylo možné šrouby snadno vyjmout i po delším používání, je třeba závit namazat (např. sirníkem molybdenovým). Šrouby se utahují diagonálně a rovnoměrně nejprve dotažením matic rukou tak, až ploché těsnění dokonale sedí a lemové nákrúžky vybočují jenom minimálně. Potom se šrouby dotáhnou diagonálně na 50 % doporučeného utahovacího momentu a potom na jeho 100 %.

Doporučuje se spojení později zkontrolovat a v případě potřeby znova utáhnout do 24 hodin po montáži. Po tlakové zkoušce je třeba spoj zkontrolovat a v případě potřeby pevně dotáhnout.

Více informací o přírubových spojích je možné nalézt také v DVS 2210-1 Dodatek č. 3.

U tahovací moment šroubu

U tahovací moment šroubů v přírubových spojích je zvlášť důležitý. V praxi se používá několik různých postupů:

1. Utáhnout co nejvíce: Časem by tento způsob u přírubových spojení v plastových potrubích znamenal přílišné přepětí.
2. Utáhnout citem: Tento způsob vyžaduje značnou zkušenosť a znalost materiálu.
3. Utáhnout momentovým klíčem: Nejlepší způsob. Doporučené hodnoty jsou uvedeny v následující tabulce, v praxi může dojít k odchylkám. Ty mohou být způsobeny použitím např. samo-svorných matic nebo u nedostatečně osově uspořádaných potrubí. Tvrdost podle Shorea může mít rovněž vliv na potřebnou momentovou sílu (viz. informaci o těsnicích materiálech).

U tahovací momenty u metrických (ISO) přírubových spojů s přírubami PP-V a PP-ocel

Průměr trubky d [mm]	Jmenovitý průměr DN	U tahovací moment šroubu [Nm]		
		Ploché těsnění	Profilované těsnění	Těsnicí O-kroužek
16	10	10	10	10
20	15	10	10	10
25	20	10	10	10
32	25	15	10	10
40	32	20	15	15
50	40	25	15	15
63	50	35	20	20
75	65	50	25	25
90	80	30	15	15
110, 125	100	35	20	20
140	125	45	25	25
160, 180	150	60	35	30
200, 225	200	70 ¹⁾	45	35
250, 280	250	65 ¹⁾	35	30
315	300	90 ¹⁾	50	40
355	350	90 ¹⁾	50	—
400	400	100 ¹⁾	60	—
450, 500	500	190 ¹⁾	70	—
560, 630	600	220 ¹⁾	90	—

¹⁾ Až do maximálního provozního tlaku 6 bar

Podrobnosti

Zvláštní utahovací moment šroubů pro DN 250 a DN 300 se doporučuje pro šoupátkové armatury.

Uvedené utahovací momenty doporučuje Georg Fischer Wavin a jejich užití zajišťuje dostatečnou napjatost přírubového spoje. Liší se od údajů uvedených v DVS 2210-1 Dodatek č. 3, které je třeba chápat jako horní mezní hodnoty. Je samozřejmé, že Wavin součástí přírubových spojů (nákrusky, příruby) jsou navrženy tak, aby tyto horní mezní hranice vydržely.

Rozměry metrických (ISO) přírubových spojů

Průměr trubky d [mm]	Jmenovitý průměr DN	Minimální délka šroubu (výpočet)	Maximální délka šroubu (výpočet)	Počet šroubů × průměr závitu
16	10	51	51	4 × M12
20	15	52	69	4 × M12
25	20	56	73	4 × M12
32	25	60	75	4 × M12
40	32	70	91	4 × M16
50	40	72	95	4 × M16
63	50	78	102	4 × M16
75	65	82	110	4 × M16
90	80	86	114	8 × M16
110, 125	100	89	119	8 × M16
140	125	101	137	8 × M16
160, 180	150	108	145	8 × M20
200, 225	200	130	167	8 × M20
250, 280	250	134	177	12 × M20
315	300	150	185	12 × M20
355	350	168	192	16 × M20
400	400	179	207	16 × M24
450, 500	500	249	253	20 × M24
560, 630	600	291	295	20 × M27

Minimální a maximální délka šroubů je v tabulce uvedena pouze pro orientaci. Závisí na typu příruby a lemových nákrusek. Přesné hodnoty je možné vypočítat.

Utahovací momenty u přírubových spojů ANSI s přírubami PP-V a PP-ocel

Průměr trubky d [mm]	Jmenovitý průměr DN	Utahovací moment šroubu [lb-ft]	
		Ploché těsnění	Profilované těsnění
		Max. tlak 10 bar / 40 °C	Max. tlak 16 bar
½	15	15	10
¾	20	15	10
1	25	15	10
1 ¼	32	15	10
1 ½	40	15	10
2	50	30	20
2 ½	65	30	20
3	80	40	30
4	100	30	20
6	150	50	33
8	200	50	33
10	250	60 ¹⁾	40
12	300	75 ¹⁾	53

¹⁾ Až do maximálního provozního tlaku 6 bar

Příruby PP-V

Příruba PP-V má následující vlastnosti:

- ⦿ korozivzdorná opěrná příruba z polypropylénu PP (30 % výztužných skleněných vláken)
- ⦿ vysoká odolnost vůči působení chemických láték (odolná vůči hydrolyze)
- ⦿ maximální odolnost vůči zlomení (při přílišném utažení se deformuje)
- ⦿ vhodná až do okolní teploty 80 °C

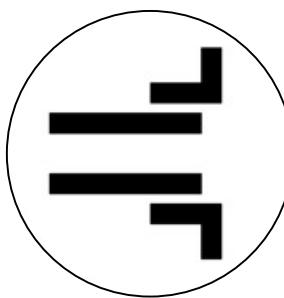
Poznámka

Teplota média je omezena materiálem plastového potrubního systému, tj. ABS, PVCU, PVC-C, PP, PE

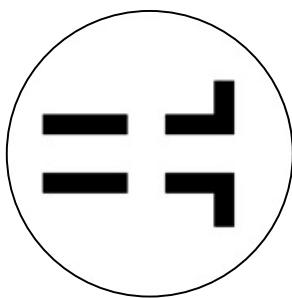

Spojování přírubového spoje

- u PVDF až do teploty media 140 °C je výše okolní teploty omezena na 40 °C
- příruba je stabilizována vůči UV
- zabudované fixační prvky pro šrouby
- příruba se sama středí na přírubový adaptér
- symetrické uspořádání umožňuje dvoustrannou instalaci: „instalace na špatnou stranu“ je vyloučena, veškeré důležité informace jsou viditelné
- pokyny k použití piktogramů:

Polyfúzní

Na tupo (nebo elektrospojkou)

Zaslepovací příruby

Příruby v nové sadě zaslepovacích přírub jsou kombinací přírubi a koncové záslepky. Koncové záslepky jsou k dispozici v materiálech PP-H a PE. Koncové záslepky v rozměrech d63 až d315 se kombinují s osvědčenými přírubami PP-V. Rozměry d355 až d630 se kombinují s přírubou PP-ocel.

- se sadou zaslepovacích přírub se potrubní systém uzavírá stejným materiálem
- jestliže se potrubní systém rozšiřuje, je možné opěrnou příruba použít znova a tím snížit dodatečné náklady
- čelo kombinovaného spojení je ploché a rýhované, metrické
- vhodné pro tlakové potrubí
- snadná montáž: Koncová záslepka se středí na vnitřní průměr příraby

Drážka V (patentovaná)

- rozděluje síly rovnoměrně po lemovém nákrkužku
- přispívá k dlouhodobému udržení utahovacího momentu a zajištění pevného spoje
- dává přírubě označení

Příruba PP-ocel

Příruba PP-ocel je tuhá, robustní a univerzálně použitelná příruba. Má následující vlastnosti:

- korozivzdorná plastová příruba z polypropylénu PPGF30 (vyztužený skelným vláknem) s ocelovou výztuhou
- vysoká odolnost vůči působení chemických látek (zvláště proti hydrolyze)
- okolní teplota je maximálně 80 °C
- stabilizovaná vůči působení UV

Délka šroubů

V praxi je často obtížné stanovit správnou délku šroubu pro přírubové spoje. Je možné ji odvodit z následujících parametrů:

- tloušťky podložky (2x)
- tloušťky matice (1x)
- tloušťky těsnění (1x)
- tloušťky příraby (2x)
- tloušťky lemového nákrkužku (2x)
- tloušťky ventilu v případě, že se použije (1x)

K stanovení nutné délky šroubu mohou posloužit následující tabulky. Vzhledem k různým kombinacím jednotlivých komponent se udávají pouze tloušťky jednotlivých součástí přírubových spojů. K určení délky šroubu však stačí jednotlivé tloušťky jednoduše sečít.

Poznámka

Podle DVS 2210-1 je třeba stanovit nutnou délku šroubu tak, aby byly zajištěny 2 až 3 otočky šroubu.

Tloušťka matice (= výška matice)

Jmen. průměr DN	Matice		Stoupání	Výška matice
DN 10-25	M12	SW19 (18)	1,7 mm	10,4 mm
DN 32-125	M16	SW24	2 mm	14,1 mm
DN 150-350	M20	SW30	2,5 mm	16,9 mm
DN 400-500	M24	SW36	3,0 mm	20,2 mm
DN 600	M27	SW41	3,0 mm	23,8 mm

Tloušťka plochého těsnění

DN 10 až DN 80	cca. 2 mm
DN 100 až DN 600	cca. 3 mm

Tloušťka profilovaného těsnění

DN 10 až DN 40	cca. 3 mm
DN 50 až DN 80	cca. 4 mm
DN 100 až DN 125	cca. 5 mm
DN 150 až DN 300	cca. 6 mm
DN 350 až DN 600	cca. 7 mm

Tloušťka matice (= výška matice)

Jmenovitý průměr DN	PP-V [mm]	PP-ocel [mm]	Zaslepovací příruba [mm]
DN 10	-	-	-
DN 15	16	12	12
DN 20	17	12	13
DN 25	18	16	15
DN 32	20	20	16
DN 40	22	20	17
DN 50	24	20	20
DN 65	26	20	21
DN 80	27	20	22
DN 100	28	20	24
DN 125	30	24	28
DN 150	32	24	30
DN 200	34	27	36
DN 250	38	30	36
DN 300	42	34	36
DN 350	46	40	38
DN 400	50	40	42
DN 500	-	54	-
DN 600	-	64	-

Tloušťka podložky

DN 10 až DN 25	3 mm
DN 32 až DN 600	4 mm

Tloušťka lemu u nákrusku pro ploché nebo profilované těsnění

Průměr trubky / Jmenovitý průměr	PP, PE SDR 11 [mm]	PP, PE SDR 17 [mm]	PVDF SDR 32, SDR 21 [mm]
d16/DN 10	-	-	-
d20/DN 15	7	-	6
d25/DN 20	9	-	7
d32/DN 25	10	-	7
d40/DN 32	11	-	8
d50/DN 40	12	12	8
d63/DN 50	14	14	9
d75/DN 65	16	16	10
d90/DN 80	17	17	12
d110/DN 100	18	18	13
d125/DN 100	25	25	14
d140/DN 125	25	25	16
d160/DN 150	25	25	17
d180/DN 150	30	30	-
d200/DN 200	32	32	22
d225/DN 200	32	32	22
d250/DN 250	35	25	22
d280/DN 250	35	25	22
d315/DN 300	35	35	24
d355/DN 350	40	30	30
d400/DN 400	46	33	32
d450/DN 500	60	60	-
d500/DN 500	60	60	-
d560/DN 600	60	60	-
d630/DN 600	60	60	-

Spojování přírubového spoje

Tloušťka ventilů umístěných mezi lemovými nákrusky

Jmenovitý průměr DN	A [mm]	B [mm]	C [mm]	D [mm]
DN 32	–	–	–	15
DN 40	–	–	–	16
DN 50	45	–	43	18
DN 65	46	46	46	20
DN 80	49	49	46	20
DN 100	56	56	52	23
DN 125	64	64	53	23
DN 150	72	70	56	26
DN 200	73	71	60	35
DN 250	113	76	68	40
DN 300	113	83	78	45
DN 350	129	–	–	–
DN 400	169	–	–	–
DN 500	190	–	–	–
DN 600	209	–	–	–

A = uzávěr, ventil typ 567/568

B = uzávěr, ventil typ 367

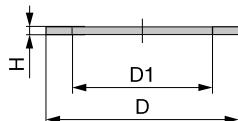
C = uzávěr, ventil typ 037/038

D = membránová zpětná klapka typ 369

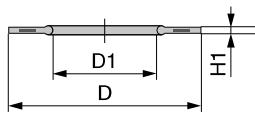
Volba těsnění pro přírubové spoje

S přihlédnutím k provozním podmínkám a silám těsnění závisí volba vhodných přírubových těsnění v plastových potrubích na následujících parametrech: tvaru, rozměru a materiálu.

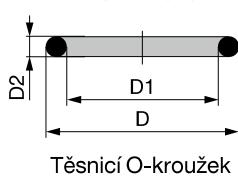
Tvar těsnění

Ploché těsnění

Profilované těsnění
s ocelovou výztuhou

Těsnicí O-kroužek

V aplikacích s nízkými provozními tlaky se používá běžné ploché těsnění z materiálu o tloušťce 2 až 5 mm (v závislosti na jmenovitém průměru). U přírubových spojů s plochými těsněními je třeba použít příruby, které jsou dostatečně pevné, aby vydržely vysoký utahovací moment požadovaný k utažení šroubů. Všechny příruby Georg Fischer Wavin tyto požadavky splňují. U zvýšených provozních a zkušebních tlaků se ukázaly jako užitečná profilovaná těsnění. Ve srovnání s plochými těsněními jsou profilovaná těsnění vytvořena ze dvou komponent.

Jednou z nich je ploché těsnění s lemem využitým ocelí a druhou je tvarovaná část (těsnicí kroužek, břitové těsnění) na vnitřní straně plochého těsnění.

Profilované těsnění s ocelovou výztuhou

má následující výhody

- spolehlivé utěsnění s malým utahovacím momentem
- použitelné u vyšších vnitřních tlaků a vnitřního vakua
- snadná instalace
- méně citlivé na povrch příruby
- bezpečné při spojování potrubí z různých materiálů

Volba vhodného těsnění ve vztahu k tvaru

Tvar těsnění	Doporučené limity	Varianty přírubi
Ploché těsnění	P = 1 až 10 bar, nad DN 200 pouze do 6 bar, T do 40 °C	S těsnicími drážkami
Profilované těsnění	P = 0*) až 16 bar, T = celý aplikační rozsah	S těsn. drážkami nebo bez nich
Těsnicí O-kroužek	P = 0*) až 16 bar, T = celý aplikační rozsah	S drážkou

*) 0 bar ≡ absolutní vakuum

Těsnicí materiál

Výběr těsnicího materiálu vychází z průtokového media. Podrobnosti o vhodnosti těsnicího materiálu nebo zvláště o jeho odolnosti vůči chemikáliím je možné nalézt v našich tabulkách chemické odolnosti. Použití těsnicích materiálů s vysokou tvrdostí, např. u ocelového potrubí, je u plastových potrubí omezeno vzhledem k tomu, že se může příruba nebo lemový nákrusky deformovat působením velkých sil. Přednost je třeba dát elastomerovým materiálům, např. NBR/DUO, EPDM, CSM nebo FPM s tvrdostí podle Shorea až do 75°.

Rozměry těsnění

Rozměry těsnění jsou stanoveny v obecných normách pro spojovací komponenty potrubí. Příliš velké odchylinky u vnitřního nebo vnějšího průměru těsnění ve vztahu k lemovému nákrusku mohou vést ke zvýšeným mechanickým zatížením v přírubovém spoji, rychlejšímu opotřebení vnitřní strany těsnění, jakož i usazeninám uvnitř trubek.

Jedno těsnění pro všechno

Potrubní systémy Wavin usnadňují zákazníkům výběr správného těsnění. Naše nové normalizované těsnění je ideální jak pro krátké, tak pro dlouhé lemové nákrusky. Umožní vyvarovat se chybám a skladovat méně variant. Nové normalizované těsnění dodáváme jako profilované přírubové těsnění s ocelovou výztuhou.

Zařízení pro svařování

Svářečky elektrotvarovek I Plast 105/60/30

Svářecí stroj (víceúčelová elektro fúzní svářečka) navržená ke sváření všech elektrotvarovek určených pro napětí 8 až 48 V. Je vybavena optickou čtečkou – skenerem – pro čtení čárových kódů dle ISO 13950. Svářečka provádí svařovací cyklus tak, jak je definován výrobcem tvarovky. Zároveň umožňuje spustit svařovací proces pouze ručním zadáním údajů o tvarovce (ruční zadání času a napětí však neposkytuje dostatek informací jako naskenování čárového kódu, proto je doporučeno jej využít pouze ve výjimečných případech). Sonda pro snímání okolní teploty je umístěna na svařovacích kabelech.

Svářečka může být použita ke svařování potrubí určených pro přepravu stlačených i nestlačených kapalin, plynu, vody a průmyslových kapalin. K zajištění svařování byl vyvinut speciální vnitřní systém kontroly, který je jedinečný. Během celého svařovacího cyklu a s frekvencí 4 Hz může být sledována shoda základních elektrických parametrů tvarovky: napětí, proud a odpor. Kontroly prováděné během svařovacího cyklu mají toleranci menší než +/- 1,5 %. Další technické prvky umožňují připojení a správnou funkčnost elektrocentrál, které řídí napětí dodávané mechanickým či elektronickým systémem. Data uložená v paměti jsou přenositelná díky USB portu.

Důrazně doporučujeme použití elektrocentrály s AVR (elektronická regulace napětí).

Technická data	I Plast 105	I Plast 60	I Plast 30
CEI EN 60335 – 1 klasifikace	Elektronické zařízení třídy I		
ISO 12176 – 2 klasifikace	P2 4 U S2 V AK D X	P2 3 U S2 V AK D X	P2 1 U S2 V AK D X
Maximální průměr	Tvarovky do průměru 1 200 mm	Tvarovky do průměru 400 mm	Tvarovky do průměru 160 mm
Materiál	PE/PEX/PP/PP-RCT		
Vstup svařovacích parametrů	skener / ruční		
Vstupní napětí	230 V AC, (180 V – 265 V)		
Vstupní proud	16 A		
Vstupní frekvence	50 Hz (40 – 70 Hz)		
Výstupní napětí	8 – 48 V AC		
Výstupní proud (20 °C)	65 A > 20 000 sec. 105 A max 1 400 sec.	100 % = 50 A 60 % = 70 A 30 % = 90 A	100 % = 15 A 60 % = 30 A 30 % = 40 A
Výstupní maximum	120 A	100 A	60 A
Příkon	3 600 W	2 500 W	800 W
Rozsah pracovních teplot	-10 °C +50 °C		
Stupeň ochrany	IP 54		
Hmotnost (včetně kabelů)	24 kg	18,5 kg	13 kg
Vstupní kabel (délka)	4,0 m	3,0 m	2,5 m
Připojení ke zdroji	Vybavené 16 A zástrčkou IEC 309 (přetížení 22 A za 1/h)	Dodávané se zástrčkou 16 A Schuko	Dodávané se zástrčkou 16 A Schuko

Zařízení pro svařování

Technická data	I Plast 105	I Plast 60	I Plast 30
Svařovací kabely	3,0m	3,0m	2,5m
Svařovací konektory		4 mm (redukce na 4,7 mm)	
Displej		Grafický, rozlišení 128 x 64 bodů, podsvícený	
Kontrolované parametry			
Vstup		Napětí / příkon / frekvence	
Výstup		Napětí / odpor / kontakt konektorů / krátký okruh / napětí	
Ostatní		Software / pracovní teplota / potřeba servisu	
Chybová upozornění		Textová / zvukové signály	
Další vybavení		USB paměťové medium, přepravní kufr, manuál	
Paměť			
Počet svarů		7 500	
Rozhraní		USB / RS232 / RADIO	
Formát dat		CSV – TXT (plně otevřený textový)	
Ukládané informace			
Průběh svařování		Napětí / proud / doba svařování / režim / odpor / chybové hlášky	
Data o tvarovce		Čárový kód (ISO 13950) / typ / rozměr / výrobce	
Svářečka		Sériové číslo / inventární číslo / poslední servis / hodina provozu / software	
Svářec		Čárový kód (Plastitalia nebo ISO 12176-3) s kontrolou funkcí: – identifikace – ruční nastavení – konfigurace systému	
Funkce pro sledovatelnost			
Číslo zakázky		Max. 40místné (alfanumerické) – zadání skenováním	
Kód svářče		ISO-12176-3	
Povětrnostní podmínky		DVS 2207 / 2208	
Čárový kód pro svařování		ISO 13950	
Sledovací kód tvarovky		ISO 12176-4	
Sledovací kód 1. dílu potrubí		ISO 12176-4	
Sledovací kód 2. dílu potrubí		ISO 12176-4	
Sledovací kód 3. dílu potrubí / infotext		ISO 12176-4	
Dodávané příslušenství		Ruční škrabka	
Příslušenství na vyžádání	– zástrčka 32 A (IEC 309 40 A za 1/h) – zástrčka 16 A (typ Schuko) – skener čárových kódů (optický)	– zástrčka 16 A (typ Schuko) – skener čárových kódů (optický)	– skener čárových kódů (optický)

**Svářečka na tupo s hydraulickým přitlakem
do d900 mm**

Zařízení pro čelní svařování trubek je vyráběno ve třech variantách – Classic, TraceWeld® a TraceWeld® Plus. Zařízení ve variantě TraceWeld® Plus umožňuje jako jediné záznam provedených svarů do vnitřní paměti stroje.

Pro zjednodušení práce při svařování byl vyvinut originální systém TraceWeld® – „cesta svařovacím procesem“. Minimalizuje chyby obsluhy a urychluje práci se zařízením, neboť svářec nemusí počítat, nic si pamatovat a ani nemusí mít žádné časoměrné zařízení, např. stopky, hodinky atd. Před provedením sváru zadá svářec pouze čas svařování, přestavení, náběh teploty a chladnutí. Zařízení, vždy po uplynutí příslušného času, vyzve obsluhu zvukovým znamením k dalšímu úkonu. U předprogramované verze TraceWeld® Plus se zadává pouze materiál, dimenze trubky a tloušťka její stěny.

Katalogové číslo	Kód položky (TraceWeld® Plus)	Rozměr trubky (mm)	Hmotnost (kg) agregát / rám / zrcadlo + hoblík
STH 160	21472	50–160	25 / 29 / 18
STH 250	21473	75–250	25 / 44 / 40
STH 315	21474	90–315	25 / 66 / 40
STH 500	21475	200–500	25 / 194 / 109
STH 630	21476	315–630	25 / 289 / 130
STH 900	36169	500–900	25 / 430 / 180

Zařízení pro svařování

Univerzální řezáky trubek

- řežou trubky z tvarné litiny nebo litiny, kameniny, betonu, oceli, PVC nebo PE **velkého průměru**
- základní jednotku lze upravit pro **různé způsoby** použití v závislosti na zvoleném řezacím nástroji
- **UPC836APE** a **UPC848APE** jsou navrženy speciálně na PE

Tyto lehké, snadno použitelné univerzální řezáky trubek (Universal Pipe Cutters – UPC) jsou k dispozici pro řezání trubek z tvarné litiny, litiny, kameniny, betonu, oceli, PVC nebo PE o průměru 6"–48" (150–1 300 mm). Řezáky jsou pneumatické. Nízkonákladový model UPC616A využívá stejný motor jako ostatní modely, ale neobsahuje spojovací rámy pro větší průměry trubek. Model UPC616A je dodáván v ocelové skřínce na nářadí s tvarovanou ocelovou nádrží na vodu o objemu 11 litrů. Modely UPC636A a UPC648A jsou dodávány v ocelové skřínce na nářadí s nádrží na vodu z nerezové oceli o objemu 22 litrů a vozíkem. Každý

UPC je dodáván s filtrem-regulátorem-lubrikátorem (FRL). Řezák je možné použít pod vodou, např. ve výkopu během havárie.

Katalogové číslo	Kód položky	Rozměr trubky palce	Rozměr trubky mm	Hmotnost kg
UPC836APE	07517	8–36	200–1 000	45,9
UPC848APE	07518	8–48	200–1 300	48,2

Rychloupínací řezáky plastových trubek

Quick Release™

- řezáky trubek, které nejlépe sledují dráhu řezu a nejsnáze řežou
- díky jednoduché výměně kolečka lze řezáky Quick Release™ použít pro celou škálu plastových nebo kovových trubek
- vyměňte opotřebovaná řezací kolečka pro rychlejší a jednodušší řezání

Řezáky trubek Quick Release™ jsou standardem v rámci odvětví: nejvíce doporučované společnostmi vyrábějícími plastové trubky. Řezáky trubek na plasty Quick Release™ jsou nejlepší řezáky pro práci s trubkami malého, středního a velkého průměru a jsou nyní opatřeny posuvnými tyčemi s hořčíkem pro vyšší pevnost. Řežou čistě a kolmo a produkoví velmi málo otřepů.

Katalogové číslo	Kód položky	Rozměr trubky palce	Rozměr trubky mm	Hmotnost kg	Řezné kolečko
TC1QP	04110	1/8–1 5/38	3–33	0,3	OP2, 1-2PVC
TC1.6P	04116	1/4–1 5/8	6–42	0,4	OP2, 1-2PVC
TC2QP	04120	1/4–2 5/8	6–63	0,5	OP2, 1-2PVC
TC3QP	04130	3/8–3 1/2	10–90	1,1	30-40P, 3-6PVC
TC4P	04140	1 7/8–4 1/2	48–114	1,3	30-40P, 3-6PVC
TC5QP	04150	2 1/2–5	50–125	1,4	30-40P, 3-6PVC, 80P
TC6QP	04160	4–6 5/8	102–168	1,8	30-40P, 3-6PVC, 680PVC, 6QP, 80P
TC8QP	04170	6 1/4–10	159–254	3,6	80P, 680PVC

Řezná kolečka

Všechna řezací kolečka jsou vyrobena z nástrojové oceli s vysokou odolností proti nárazům. Použitím suroviny vyšší kvality lze vyrábět řezací kolečka tenčí, a dokáží tudiž snáze řezat trubky a zanechávají méně otřepů. Díky vyšší kvalitě a certifikovanému materiálu rovněž platí, že pouze tato kolečka lze tepelně zpracovávat pro dosažení dokonalé rovnováhy mezi tvrdostí a tuhostí, aby kolečka odolávala lomu a vydržela déle.

V současné době máme nejširší sortiment a nejvyšší kvalitu koleček na různé typy a tloušťky stěn plastových trubek a potrubí. Nabízíme proto nejrozsáhlejší řadu řezacích koleček pro všechny typy trubek, potrubí a vedení. Kolečka je možné použít s řezáky jakéhokoli jiného výrobce.

Katalogové číslo	Kód položky	Stand. balení	Řezák Reed	Výška břitu mm	K řezání materiálu
TC56QPP-R	04159	6	TC5Q, TC6Q, TC8Q	18,9	Aquatherm® PP-R
OP2	04180	12	TC1Q; TC1.6Q; TC2Q, T10; T15; T20	7,0	ABS; PE; PEX; PP; PEX/AL/PEX
1-2PVC	04184	12	TC1Q; TC1.6Q; TC2Q, T10; T15; T20	7,1	ABS; PVC; CPVC; PVDF
30-40P	04190	12	TC3Q; TC4Q; TC5Q; TC6Q	8,7	ABS; PE; PP
680PVC	04192	4	TC6Q; TC8Q	14,6	PVC-standardní a tlustostěnné; CPVC
3-6PVC	04194	12	TC3Q; TC4Q; TC5Q; TC6Q	9,6	ABS; 3"-6" PVC; 4" tlustostěnné; CPVC
6QP	04198	4	TC4Q; TC5Q; TC6Q; TC8Q	14,0	tenkostěnné PE
80P	04199	4	TC6Q; TC8Q	19,1	ABS; PE; PP

Zařízení pro svařování

Rotační řezák PLAS Rotary™

- ① čisté a bezpečné! Žádné piliny, které by mohly ucpat ventily a otvory.
- ② pro otočení nástroje PLAS okolo trubky je zapotřebí mezera pouze 6"- 8"
- ③ díky pružinovým šroubům řeže trubky s ovalitou
- ④ levný nástroj, kterým lze uříznout trubku pro svařování nebo odříznout poškozenou část a následně uvést potrubí opět do provozu. Snižuje celkové mzdové náklady!

Rotační řezáky PLAS Rotary™ jsou vynikající pro řezání PVC nebo PE trubek ve výkopu nebo nad zemí. Každý rotační řezák PLAS vyžaduje vůli okolo trubky pouze 6" až 8" (153 - 203 mm), díky čemuž se s ním ve výkopu dobře manipuluje, což snižuje náklady na přípravu. Pomocné válečky udržují zarovnání řezáku na trubce a zajišťují, aby byl řez pokázdě kolmý. Břity s břitovou destičkou ze slinutého karbidu na PVC jsou trvanlivé a projdou trubkou o tloušťce stěny až 2". Každý řezák PVC je schopen zároveň s řezem srazit na obou stranách řezu hranu trubky pod úhlem 15°. Navíc byl vyvinut zakalený břit z nástrojové oceli pro řezání PE trubek. Zakřivený břit odvádí ořezky mimo dráhu řezu, díky čemuž je řezání PE mnohem jednodušší.

K řezání PE trubek je možné pro Rotační řezáky PLAS Rotary™ dokoupit břit PLASPEB č. 94485.

Katalogové číslo	Kód položky	palce	Rozměr trubky mm	Hmotnost kg
PLAS1PE	04474	6–12	160–335	23,6
PLAS2PE	04477	14–18	355–500	25,9
PLAS3PE	04483	14–24	355–630	28,2
PLAS4PE	04487	14–28	355–800	30,9

Gilotinové řezáky trubek

- nejkolmější řez, jakého lze u PE dosáhnout, díky silným rámům a unikátní konstrukci břitu
- šetří náklady na lemování: elektrofúze nevyžaduje žádné lemování a spojování přes styčnou plochu, vyžaduje jen menší lemování
- vyžaduje minimální vůli okolo trubky, pouze 4"-6" (102–152 mm)
- čisté a bezpečné, žádné piliny, které by mohly ucpat ventily a otvory
- mnoho řezů vysoké kvality, díky odolnému břitu z nástrojové oceli s nepřilnavým povlakem

Robustní gilotinové řezáky trubek jsou navrženy pro řezání PE trubek silnějších než SDR 17 do 1/8" (3 mm) průřezu trubek střední a vysoké hustoty. HPC12 je určen na trubky DIPS a IPS PE v rozmezí od SDR 17 do SDR 9.3. Mosazná pouzdra sestavy posuvu příčníku u HPC12 zajišťují plynulý posuv a rovnoramennější nastavení břitu. Přesné řezy vytvořené gilotinovými řezáky znamenají, že pro elektrofúze není vyžadováno žádné lemování a spoje přes styčnou plochu vyžadují jen menší lemování. Odolný břit s nepřilnavým povlakem zvládne mnoho kolmých řezů bez jakýchkoli ořezků, které by mohly ucpat ventily a malé otvory. Mírný úkos na břitu umožňuje snadné zahájení řezu a udržuje tvar pro pěkný rovný řez. Břity lze snadno naostřit nebo vyměnit.

POZNÁMKA: Doporučujeme použít u gilotinových řezáků Příslušenství pro uzemnění na str. 51. Použijte příslušenství pro uzemnění jako preventivní opatření proti vzniku statického náboje. Odvedte náboj a minimalizujte možnost vznícení.

Katalogové číslo	Kód položky	palce	Rozměr trubky mm	Hmotnost kg
HPC4	04604	2 – 4	63 – 125	7,1
HPC8	04608	3 – 8	90 – 225	15,9
HPC12	04612	4 – 12	114 – 350	45,5

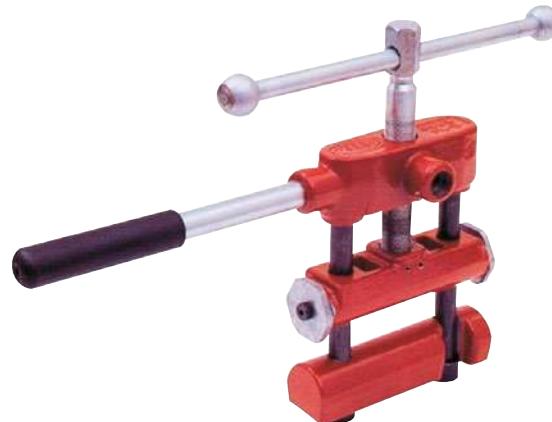
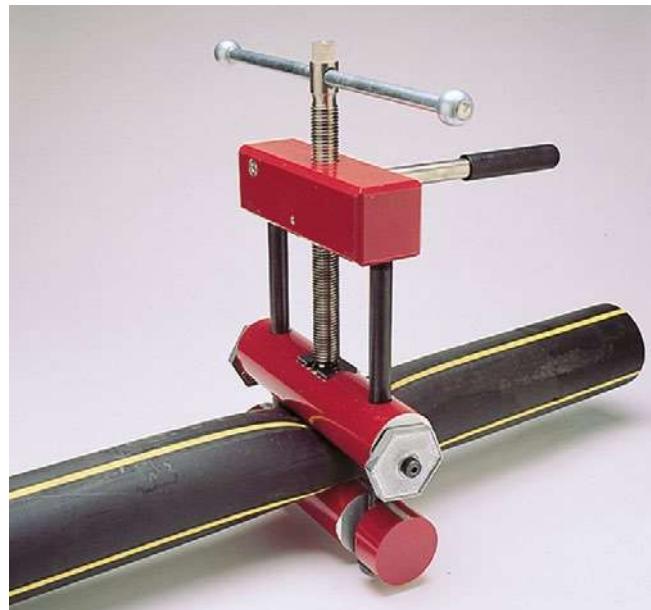
Zařízení pro svařování

Nástroje na stlačování PE

- ① robustní hliníkové tyče na PES2 a větších modelech snižují hmotnost nástroje pro snazší manipulaci
- ② pevné dorazy brání poškození způsobené nadměrným sevřením
- ③ díky otočné tyče a žádným volným součástem se snadno používá spřaženě
- ④ se správnými dorazy fungují modely PES2, PES4, rovněž u metrických trubek
- ⑤ konstrukce modelů PES2-2 se dvěma tyčemi poskytuje dva stlačovací body v řadě, což zajišťuje lepší uzavření a další ochranu proti únikům, to vše v jediném nástroji
- ⑥ široká škála dorazů pro všechny nástroje na stlačování PE

Nástroje s nejlepší konstrukcí pro zastavení průtoku u PE trubek o rozměrech až 8". Různé modely zvládají širokou škálu velikostí trubek a aplikací. Posuvné rukojeti usnadňují práci ve stísněných prostorech a zvyšují moment páky pro utahování. Závit s jemným stoupáním na šroubech posuvu umožňuje řízené stlačování s minimem námahy. Maznice v místech tření zajišťují plynulejší provoz a prodlužují životnost nástroje. Hliníkové tyče jsou eloxované nebo lakované z důvodu ochrany proti cizím látkám. Veškeré nástroje na stlačování PE používají pevné dorazy, aby nedošlo k poškození způsobenému nadměrným sevřením. Několik nastavení velikostí/SDR na jednom páru dorazů zajišťuje rychlou, pohodlnou ochranu proti nadměrnému stlačení u standardních velikostí trubek.

POZNÁMKA: Doporučujeme použít u nástrojů na stlačování PE příslušenství pro uzemnění na str. 51. Použijte příslušenství pro uzemnění, jako preventivní opatření proti vzniku statického náboje. Odvedte náboj a minimalizujte možnost vznícení.

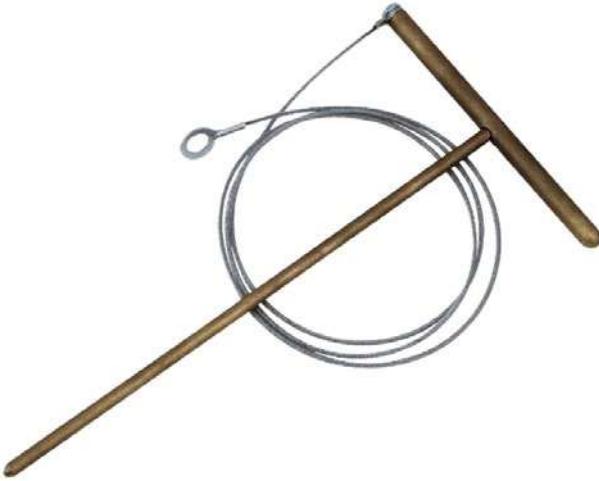

Katalogové číslo	Kód položky	Rozměr trubky mm	Hmotnost kg
PES2METRIC	04703	20–63	5,3
PES4METRIC	04705	75–110	17,5

Příslušenství pro uzemnění

- uzemněte pracovní prostor a zvýšte tím bezpečnost obsluhy

Příslušenství pro uzemnění statické elektřiny (PEGR) nabízí způsob uzemnění jakéhokoli statického náboje. Vzhledem k tomu, že na plastové trubce, dokonce i vodovodní, může vzniknout statický náboj, existuje možnost uvolnění dostatečné energie schopné způsobit vznícení, bude-li přítomna správná směs vzduchu/plynu. Použití příslušenství pro uzemnění statické elektřiny je preventivní opatření, které odvádí náboj a minimalizuje možnost vznícení. Firma Reed důrazně doporučuje používat toto příslušenství pro uzemnění u nástrojů na stlačování PE a u gilotinových řezáků trubek při veškerých pracích na plynových potrubích.

Katalogové číslo	Kód položky	Hmotnost (kg)
PEGR	04619	0,7

Nůžky na plast s ráčnovým mechanismem

- ergonomické žlábkы на spodní rukojeti jsou 1/2" od sebe a slouží jako stupnice pro rychlý odečet rozměru trubky
- rychle vyměnitelná čepel X-CEL®
- stříhání bez otřepů poskytuje kolmý řez
- určeno pro materiály: plasty (PVC, CPVC, PP, PEX, PE, gumová hadice) a vícevrstvé trubky

Katalogové číslo	Kód položky	Rozměr trubky mm	Hmotnost kg
RC-1625	23498	3–42	0,52
RC-2375	30088	12–63	0,90

Zařízení pro svařování

PE Škrabák

- ① jeden nástroj vhodný na trubky o rozměrech od 2" do 6"
- ② připojení k trubce a oškrábání 6" PE trubky trvá 2 minuty
- ③ vytváří rovnou oškrábaný povrch
- ④ funguje dobře i na trubkách s ovalitou

PE škrabák připraví vnější průměr PE trubky pro elektrofúzi tím, že z ní odstraní zoxidovanou vrstvu a nečistoty. Pružinový břit vyvíjí stálý tlak na trubku pro hladký povrch. Toto předpětí břitu znamená, že břit neposkočí. Mezi doplňky patří kolečka s kulíčkovými ložisky pro hladší pojezd a otočná rukojeť, které umožňují škrabáku otáčet se během jediného nepřetržitého pohybu. Nový systém napínání válečkového řetězu dále umožňuje větší poddajnost na neokrouhlých trubkách. PE škrabák lze použít na okraji trubky nebo kdekoli podél trubky s dostatečnou vůlí 6" (150 mm) pro otáčení nástroje okolo trubky.

Katalogové číslo	Kód položky	palce	Rozměr trubky mm	Hmotnost kg
PEPEEL6	04631	11/2–6	48–168	1,4

Nástroje na odstraňování otřepů na plasty

- ① model DEB1 nabízí rýhovanou rukojeť proti sklozmutí a odolné hliníkové tělo pro dlouhou životnost
- ② pomocí DEB4 nebo DEB1 odstraníte otřepy a srazíte hrany během jediného rotačního pohybu
- ③ vhodné pro PVC, CPVC, PE, ABS a PP
- ④ model DEB1, který sráží hrany pod úhlem 15°, pojme tři velikosti trubek

Patentované nástroje DEB1 odstraní otřepy a srazí hrany podle standardů výrobců v několika sekundách. Spoje plastových trubek budou správně slícovány díky hladkým, sraženým koncům vytvořeným modely DEB1. Použijte na trubky z PVC, CPVC, ABS, PE a PP. Všechny modely DEB1 jsou opatřeny vnitřním vedením trubky, rýhovanou rukojetí zabraňující sklozmutí a břitem, který lze ostřit a vyměňovat.

Katalogové číslo	Kód položky	Rozměr trubky mm	Hmotnost kg
DEB1M	04655	20, 25, 32	0,2

RS2 – Nůžky na plast

- rohatkové nůžky jsou ideální pro stříhání trubek z PE, PP, PEX, ABS a tenkostěnných trubek z PVC
- nejplynulejší ráčnový pohyb pro nejsnazší řezy
- vyměňte nebo nabruste břity pro delší životnost a rychlejší stříhání

Rohatkové nůžky jsou ideální pro stříhání trubek z PE, PP, PEX, ABS a tenkostěnných trubek z PVC. Jednoruční model RS2 je opatřen extra širokými čelistmi s kapacitou 2" uspořádanými do V pro snadné slícování a kolmý střih a dlouhými držadly zajistujícími pákový efekt u trubek, které se obtížně stříhají. Všechny ráčnové nůžky stříhají trubky používané u plynových, vodovodních, instalatérských a průmyslových aplikací. Všechny břity lze jednoduše naostřit nebo vyměnit, což zvyšuje jejich výkon a šetří peníze. Tyto nástroje nejsou jednorázové a fungují lépe, déle a s nižšími náklady po celou dobu životnosti nástroje.

Katalogové číslo	Kód položky	palce	Rozměr trubky	mm	Hmotnost kg
RS2	04177	2,4		63	1,3

Zařízení pro svařování

Pily na plastové trubky

- ① slouží k řezání PE, ABS, CPVC, PVC včetně C900 a plastových trubek větších rozměrů jako např. kanalizační trubky 6" a 8"
- ② ergonomicky tvarovaná rukojeť na modelech PPS20 a PPS24 s větším zaoblením pro pohodlné držení
- ③ odlitek rukojeti na modelech PPS12 a PPS18 urychluje a usnadňuje výměnu pilového listu

Pily na plastové trubky jsou speciálně konstruované pro řezání plastových trubek. Složení plastové trubky, zejména z PVC, má tendenci ke značné abrazi a tudíž pily určené výlučně k řezání dřeva se velice rychle otupí. Je tedy nezbytné vyrábět pily se správným profilem, nastavením a tvrdostí, které budou řezat plastové trubky co nejefektivněji. Pily PPS na tuto potřebu reagují a současně nabízejí konkurenceschopnou cenu a náhradní

pilové listy. Trubky PPS20 a PPS24 se vyznačují 11 zubů na palec (více než je průměr) a jedinečným tvarem zajišťujícím záběr pilového listu, který se při tlačení či tažení v plastu nebo dřevu nechvěje. Tentýž odstup mezi zuby umožňuje toto rychlé řezání. Pily na plastové trubky řežou trubky 40 a 80 PVC, C900, CPVC a ABS, jakož i dřevo. Pila PPS24 řeže rovněž HDPE.

Katalogové číslo	Kód položky	palce	Rozměr trubky mm	Hmotnost kg
PPS20	04720	6	150	0,5
PPS24	04724	8	200	0,5

Upínací přípravek ECO 20–63mm

Upínací přípravek ECO 20 – 63 mm je nepostradatelným nástrojem pro umístění a vyrovnaní trubek a armatur, které mají být svařeny elektrofúzí. Sestava ECO 20-63 se skládá ze dvou hliníkových rámů, na kterých jsou samostředící pouzdra vyrobena z oceli. Čelisti se snadno překládají po celé délce každé paže. Polohovací deska umožňuje provádět svary v úhlech 30°, 45°, 90° a vývody T v průměrech od 20 do 63 mm.

Trubka je upevněna svorkami (jsou dodávány společně s přípravkem) s rychlým upevněním a uvolněním. Upínací přípravek je univerzální a snadno ovladatelný.

Katalogové číslo	Kód položky	Hmotnost (kg)
ECO20-63	13020201	3,0

Upínací přípravek ECO 63–180 mm

Upínací přípravek ECO 63–180 mm je nepostradatelným nástrojem pro umístění a vyrovnání trubek, které mají být svařeny elektrofúzí od průměru 63 mm do 180 mm. Upínací přípravek je vyroben z oceli, s centrálně nastavitelným kloubem a trubkovými upínacími svorkami upevněnými na osách.

Nastavitelný kloub lze nastavit do 4 různých pracovních poloh, aby bylo možné svařovat v předem nastavených úhlech 30°, 45°, 90°, rovný spoj a T kus.

Osy nesou svorky ve tvaru písmene V, které jsou vybaveny upevňovacími pásky pro trubky. Systém, spolu s upevněním trubky na svorku, slouží také jako centrovací zařízení. Každá osa má 2 vodící lišty, které umožňují pohyb svorek. Upínací přípravek je k dispozici ve dvou konfiguracích: 2 osy a 3 osy (pro svařování T kusů).

Katalogové číslo	Kód položky	Hmotnost (kg)
ECO63-180	13020202	7,5

Upínací přípravek FIX 125 –500 mm

Upínací přípravek FIX 125–500 mm je nepostradatelným nástrojem pro umístění a vyrovnání trubek, které mají být svařeny elektrofúzí od průměru 125 mm do 500 mm.

Upínací přípravek je vyroben z oceli, s centrálně nastavitelným kloubem a trubkovými upínacími svorkami upevněnými na osách. Nastavitelný kloub lze nastavit do 4 různých pracovních poloh, aby bylo možné svařovat v předem nastavených úhlech 30°, 45°, 90°, rovný spoj a T kus.

Osy nesou svorky ve tvaru písmene V, které jsou vybaveny upevňovacími pásky pro trubky. Systém, spolu s upevněním trubky na svorku, slouží také jako centrovací zařízení. Každá osa má 2 vodící lišty, které umožňují pohyb svorek. Praktické boční rukojeti zajišťují snadné uchopení během pohybu a polohování, a to jak při svařování, tak při přípravě. Upínací přípravek je k dispozici ve dvou konfiguracích: 2 osy a 3 osy (pro svařování T kusů).

Katalogové číslo	Kód položky	Hmotnost (kg)
FIX125-500	13020203	38 / 52

Zařízení pro svařování

Rolovací podložky (do 355 mm; 315 –1 000 mm)

Základní pomůcka pro podporu delších trubek během svařování na tupo. Rolovací podložky minimalizují tření potrubí a tažnou sílu bez ohledu na podmínky na staveništi.

Tato rolovací podložka ROLLER355 je určena pro trubky do průměru 355 mm. Rolovací podložka ROLLER 1000 potom pro průměry 315 – 1 000 mm.

Katalogové číslo	Kód položky	Hmotnost (kg)
ROLLER355	13010901	6
ROLLER1000	13010902	27

**V případě zájmu o dodání zařízení
pro svařování prosím kontaktujte:**

Hladík Pavel – HP
Kubánské nám. 11
100 00 Praha 10
mobil: 604 112 095, 724 913 704
e-mail: reed@reed.cz, p.hladik@reed.cz